

BYLIV

Sexy Copenhagen
- Subkulturer er ikke så sub

MIN MENING

Top + Flop
- Thure Lindhardt

UPDATE

Smaragden
- Lidt kønt til Kalvebod?

OLD SCHOOL

Nyhavn
- Fra handel til kioskposer

» KBH

NR 17 · JANUAR 2007

MAD

RÅ FISK INDTAGER KBH

Alt du behøver at vide om
sushi i København

DEN STORE

HØJHUSENE KOMMER

Stor plan for Københavns
fremtidige skyline

NY SERIE - FØDT I KBH

KAYA BRÜEL FRA 108

Nye Frøkjær-bukser hvert
halve år i kollektivet

making room for **personality**

made by **you**

Tale skal have lov at flyde frit. Hvis man er nærig med sine ord, er der ingen kringlede øregange, der lytter. Man må udtrykke sig og vise verden, hvem man er. Sådan er det også med livet. Det er op til dig at skabe dit eget rum.

Montana
www.montana.dk

COPENHAGEN X | NYHEDSBREV

HOLDER DIG OPDATERET OM BYENS UDVIKLING

PROJEKTGALLERIET

Boliger, bydele og byrum.
Hver måned beskrives aktuelle
byggerier i tekst, lyd og levende
billeder.

AGENT X

Hvor bliver husbådene af og
hvorfor restaurerer man fac-
aderne så radikalt i København?
Agent X søger svar på dine
spørgsmål om byens udvikling.

DET SKER

Udvalgte udstillinger og arrange-
menter om by og byudvikling.
Blandt andet Copenhagen Xs
egne debataftener, guidede ture
og fremvisninger af ny arkitektur.

SET I BYEN

Billedserier og andre indtryk
fra en by i hastig udvikling.

TILMELDING PÅ WWW.COPENHAGENX.DK

**CO
PEN
HAG
EN X**

Copenhagen X er en åben by- og boligudstilling (2002-2012)
skabt af partnerskabet Realdania, Frederiksberg Kommune og
Københavns Kommune i samarbejde med Dansk Arkitektur Center

DEN STORE **HØJHUSE! 12**

Så småt ved at rykke ind på top 5 over samtaleemner på byens caféer. Skal vi have de højhuse? Hvorfor? Hvorfor ikke? Og hvor skal de stå?

FØDT I KBH **KAYA BRÜEL 26**

Vi skyder en ny serie portrætter af de ægte indfødte i gang. Kaya Brüels molekyler er 100% KBH. Fra kollektivet i Store Kongensgade til Humleby.

GUIDE **SUSHI 36**

Du har mishandlet din krop med svin og sylte. Nu vil den have noget sundt! Den vil have sushi! Vi guider rundt i byens bedre sushi-steder og giver også et par gode tips.

BYLIV **SEXY COPENHAGEN 44**

Byens sexliv er en del af byens identitet. De sidste 10 år er de seksuelle subkulturer blevet mindre sub og blander sig med det pæne café-, firma- og kunstliv.

12

KBHNYT 04

DEBAT 08

STEDET 11

TING OG LIV 20

KØBENHAVNERE 22

SPØJS SPORT 32

TOP+FLOP 44

OLD SCHOOL 50

UPDATESJANUAR

10 SMARAGDEN

31 HOTEL BELLA

52 MUSIKTORVET

Illustration: PLH Arkitekter

COPENHAGENDOME

Bella Center vil stadig gerne opføre en gigantisk multiarena i København selv om svensken er i færd med at bygge en konkurrent i Malmø med plads til 15.000. Copenhagen Dome skal have lige så mange sæder, og ifølge Bella Center er der stadig stor politisk inter-

esse for projektet. Desuden har Danmarks Ishockey Union netop budt ind på A-VM i 2011 hvilket vil kræve en arena af den planlagte størrelse. Indtil videre har politikerne dog sat projektet på hold. Der skal først helt styr på parkeringsforhold og andre løse ender.

SLUTMEDHULTORVET

Det kan godt være det går i sneglefart, men det går i den rigtige retning for byens mest hullede strøg. Nu er de første tre mio. kr. blevet afsat til en renovering af Købmagergade, Hauser Plads og Kultorvet. Halvdelen af pengene kommer fra Knud Højgaards Fond

og skal i første omgang gå til projektudviklingen af et stort nyt projekt for Hauser Plads og Kultorvet. Kommunen har afsat i alt 40 mio. kr. på de næste tre års budget som dog forudsætter at der bliver fundet privat medfinansiering for et tilsvarende beløb.

DANMARKS HØJESTE

København er ikke den eneste by med drømme om høje huse. Aarhus Universitet har planer om at opføre Danmarks højeste hus, og ifølge rektor Lauritz B. Holm-Nielsen skal tårnet være et ikon for hele Danmark. Det viste forslag er en skitse udarbejdet af en tænketank

ledet af arkitekten Morten Schmidt fra tegnestuen Schmidt, Hammer og Lassen. Hvordan huset ender med at se ud, og hvornår det evt. skal bygges, er uvist, men nu er bolden trillet videre til de århusianske politikere.

Århus vil have Danmarks højeste hus. Præcis hvor højt, ved ingen endnu.

KASTELLET
 DEN HEMMELIGE BOG OM HEMMELIGE STEDER I KØBENHAVN

HEMMELIGKØBENHAVN

Det er ingen hemmelighed at *The Secret Company* netop har udgivet 'Den Hemmelige Bog om Hemmelige Steder - KBH' hvor 11 kunstnere giver deres bud på hemmelige steder i København. Navne som Thomas Boberg, Christoffer Boe og Kirsten

Hammann afslører ved hjælp af både tekst og billeder deres yndlingssteder, og bogen åbner en verden af barer, skulpturer, bænke og gåture i byen som ikke normalt får megen spaltepads. Kan købes i boghandlere og på www.saxo.com. Pris: 499 kr.

TALLERKENHUSE

Flyvende tallerkner lander i Nordhavnen. Det er i hvert fald nemt at lave den association når man kigger på tegnestuen 3xNielsens boliger der er bygget op af lag af "tallerkner" – med lejligheder imellem sig. Det anderledes boligprojekt vandt en MIPIM AR Future

Project Award sidste år, og i øjeblikket er et interesseret firma i gang med at forhandle med Københavns Kommune om at finde den rigtige grund til opførelse af projektet i Nordhavnen.

EUROPASBEDSTE

Den vinder næppe på de bedste sæder og tekniske udstyr. Til gengæld kan Grand nu kalde sig Europas bedste når det kommer til biografens programprofil. I hvert fald blandt de 583 biografer

som er medlem af Europa Cinema – en sammenslutning af biografer der lægger særlig vægt på den europæiske film.

ÅRETS PERSON

Årets person er dig. Det mener i hvert fald Time Magazine der har valgt alle aktive brugere af internettet i sin årlige kåring af 'Årets Person'. Magasinet mener at det der i særlig grad vil blive husket fra 2006, er at folk er gået fra at være forbrugere af medier til at være producenter af medier – med henvisning til videoklipportalen Youtube, musik-sitet Myspace, det brugerforfattede opslagsværk Wikipedia og den eksplosive vækst i weblogs. Time magazine har kåret Årets Person siden 1927.

>KBHkort

- **PLADS PÅ PLADS**
Pæne Østerbro har været en værre rodebunke gennem længere tid. Flere år faktisk. De daglige rejser fra Østerport Station ved hvad vi hentyder til. Men nu står Oslo Plads (den foran stationen) endelig fiks og færdig til glæde for pendlere, trafikanter og beboere.
- **POST I SUPERMARKEDET**
Nu er det slut med kun at hente sin post på posthuset. Post Danmark har givet kunderne mulighed for at hente anmeldte breve og pakker hos SuperBest på Søndre Fasanvej på Frederiksberg. Systemet ventes at sprede sig til flere supermarkeder i byen.
- **SIVEGADE I HØRING**
Der skal mere liv i Pilestræde-kvarteret. Hvilket en lokalplan, der blev sendt i offentlig høring i december, skal sørge for. Karréen mellem Sværtgade og Pilestræde, hvor Berlingske Tidende har boet i årtier, skal indrettes til boliger, butikker og caféer, og Pilestræde, Sværtgade og Kronprinsensgade skal laves til sivegader.

Foto: Tim Timken

- **M/S KØBENHAVN**
Med 160 mio. kr. til et nyt havneafsnit sætser Københavns Havn nu endnu mere på krydstogtturismen. Hvilket ikke er for tidligt. Havnen forventer nemlig i år at få fordoblet sin besejling af de omsejlede turisthoteller. I 2006 anløb 283 krydstogtskibe havnen med 400.000 passagerer.

→ SLA's projekt til overdækning af banegraven lavet til en udsendelse på DR i 2005. Her overdækkes graven med en enorm glasplade. © SLA.

PLADSPÅ BANEGRAVEN

Idéen er god og langt fra ny, men er aldrig blevet til noget: Overdæk banegraven foran Hovedbanegården! Men nu har Klaus Bondam kastet bolden op til serv. Han varsler en projektkonkurrence om udformningen af et nyt byrum foran Hovedbanegården dér hvor banen

løber i dag. Og med Frihedsstøtten, Hotel Astoria, Panoptikon-bygningen og den fine banegårdsbygning er rammerne i hvert fald på plads til at kunne skabe en perle af en plads til glæde for de mere end 100.000 daglige brugere af stationen – og alle andre i byen.

DANSKKANT

Danish Edge hedder et nyt fælles web-site for dansk design, arkitektur og kunsthåndværk. Danish Edge har som mål at være "førstevalg" når designinteresserede fra udlandet vil orientere sig om nyheder, innovation og tværfaglighed inden for dansk design, arkitektur og kunsthåndværk. Se selv med på www.danish-edge.dk

ISBARTILKBH

London og Milano har én, og i løbet af foråret åbner Absolut Icebar Copenhagen i det nye Copenhagen Hotel 27 i Løngangsstræde. Temperaturen i baren vil konstant være minus fem grader, og alt fra møbler til glas vil være fremstillet af is fra Nordsverige. Bag konceptet står Absolut Vodka og Ice Hotel i Jukkasjärvi i Nordsverige.

KBH

KBH ApS
Kronprinsessegade 24
1306 København K

telefon 33 32 88 94
mail info@kbhmagasin.dk
web www.kbhmagasin.dk

annoncer

Mediabørs Danmark
telefon 33 91 11 11
Information på www.kbhmagasin.dk

CHEFREDAKTØR (ANSV.)
ADM. DIREKTØR
ART DIRECTOR
Anders Ojgaard
anders@kbhmagasin.dk

REDAKTØR
Kasper Foged Rasmussen
kasper@kbhmagasin.dk

REDAKTØR
Jeppe Villadsen
jeppe@kbhmagasin.dk

AD Assistent
Janine Schmiedel

Redaktionspraktikant
Henrik Jensen

Skribenter
Morten Lykkegaard
Katrine Kehlet Nørskov
Christine Christiansen

Fotografer
Ty Stange

Forside
Jitzu Sushi, læs side 41
Foto: Ty Stange

Tryk
Franzen A/S

Oplag
30.000

Distribution
KBH er gratis og kan findes på 230 caféer, i butikker, bioografer m.v.
Kontakt Kasper Foged Rasmussen for spørgsmål.

Udgivelsen er støttet af
Realdania

Abonnement
12 blade: 400 kroner
6 blade: 200 kroner
KBH udkommer 11 gange årligt
Klik ind på www.kbhmagasin.dk eller ring 38 16 80 39 (kl. 9-13).

ISSN 1901-5038

Artikler eller illustrationer må ikke eftertrykkes uden skriftlig tilladelse fra KBH.

NÖD HJÄLP

Forfriskende siden 1707

Om højdeskræk og munkekutter

Høj-hus. Høje huse. Hvad er det? Tja, mange steder i Asien og USA skal man nok et pænt stykke over 200 meter før huset er "højt". I London, Paris og Berlin er det måske 100 meter der er grænsen mellem "højt" og "ikke så højt". I København har grænsen måske ligget omkring 30 meter i et århundrede eller ti. *Hell*, Rundetårns 35 meter ser sgu stadig lidt høje ud når man kommer gående nede fra Amagertorv. Det ligner jo en rigtig "bygning", og de par toppe i byen der har rundet 100 meter er "tårne" der sidder på lavere bygninger.

Nu har kommunen så smidt et højhus-oplæg på bordet der definerer et højhus som værende over 45 meter. Det svarer til at hvis verdens højeste højhus (Taipei 101) var på højde med Rundetårn, så ville definitionen på et københavnsk højhus være kiosken på Nørreport. Så man kan ikke sige at oplægget vil lave København til et nyt mega-Tokyo med karate-kurser på 136. etage, helikoptere i stratosfæren og udryddelse af "lav hygge".

Derfor kunne man tro at middelalder-ligaen ville ikklæde sig gråmunke-kutterne, tage sig et stort glas mjød og slappe helt af med drengene nede på krostuen med lavt til loftet og fritliggende hanebjælker. Men nej. Parolen er den samme: *København er kendt som en lav by, og tårnene skal have lov at stå smukt og definere Københavns skyline.*

Nuvel. Rådhusårnet har været en ordentlig sjover da det stod færdigt i 1905. Men det er naturligvis nu en elsket del af tårnfamilien. Også Arne Jacobsens Royal Hotel ved Hovedbanegården har de fleste det egentlig meget godt med efterhånden. Men hvis København skal have flere høje bygninger, så skal de sendes ud i et reservat, fx til Ørestaden, mener modstanderne. For som Knud Josefsen fra *Københavnere mod Fejlplacerede Højhuse* sagde i TV2 Lorry i december, så vil fx en realisation af Norman Fosters 102 meter høje tårn ved Rådhuspladsen "spolere den idyl der er derinde nu." Man kan jo hævde at H.C. Andersens Boulevard måske ikke ligefrem er idyllisk, og hvis hele byen så ud som nysselige Gråbrødre Torv, ville de fleste af os nok savne noget variation.

Der findes et ord der hedder bjergtaget som betyder noget i retning af 'fortryllet'. Bjerge er høje, og bjerge er store. De giver det rum man befinder sig i en ekstra dimension – den vertikale. Og det vertikale er med til at definere det horisontale. Kigget til det 70 meter høje Kongens Bryghus på vej ned af Vesterbrogade ændrer fuldstændig oplevelsen. Det samme gør udsynet til den 66 meter høje Codan-bygning på vej ned af Bagerstræde. Højhuse er storbyens bjerge. De definerer. Globalt og lokalt. Stort og småt. Men uden det ene eksisterer det andet ikke. Så er det bare "fladt".

Selvfølger skal vi ikke klaske Empire State Building ned på Gråbrødre Torv, men lad os give byen spænding, variation og definition. Lad os give den nogle flere tårne: højhuse.

JANUAR 2007

📍 CYKELFJENDSKE BUTIKKER

København ska da være en cykelby, si'r de – ja, det ska den da. Så ud med bilerne si'r de også, i hvert fald nogle af dem – ja, det ska de da. Og: det er så sundt at cykle, og vi elsker at cykle. Meeeen, butikkerne – de kan ikke lide os, cyklistere – I næsten alle butiksvinduer er der, ofte ulovlige, "parkering af cykel: forbudt"-skilte. Butikkerne i Kbh/city er stor fjende af cyklistere. Så butikker: Ønsker I overhovedet at der kommer kunder? For vi kunder, vi cykler altså, vi, de sunde kunder. Vi kunne jo lade være med at handle hos de cykelfjendske. I er dårlige for folkesundheden og for vores cykelby... Ellers må I sørge for, at der er NOK pladser til cyklerne. Man føler sig jo af til forbryderisk bare fordi man vil stille sin cykel, så man kan handle hos jer. Kbh er en cykelby og det skulle den gerne forsat være og helst i endnu højere grad. Så støt jer selv og cyklisterne. Den butik med flest cykler foran, er klart den hippeste butik. Det er der vi handler!
Marie-Luise Juliane Høgly

➔ Butikkerne vil ikke have at man parkerer sin cykel foran dem, men hvad skal man så gøre hvis man vil ind og handle i dem?

📍 KÆRE MED-BILISTER

For godt et års tid siden fik jeg mig en bil. Ja, gu' er det idiotisk når man bor og arbejder i København, men jeg elsker den i weekenden og i ferierne. Men de københavnske veje er åbenbart befærdet af senile kvindemennesker der ikke kan styre det store maskineri. På bare ét år har jeg fået FIRE parkeringsbuler, og jeg har ikke lavet nogle af dem selv. Når folk bakker ud af båse, knalder de lystigt ind i bilerne parkeret bag dem, og ikke én gang har nogen lagt en seddel med deres telefonnummer, så forsikringen kunne klare sagen. Det er altså ikke godt nok, kære med-bilister.
Tobias med bulerne

CHILIHOLM

MÅNEDENS IDÉ af Uffe Paludan, fremtidsforsker, Kairos Future

Taksterne på Øresund modvirker udnyttelsen af broens muligheder. Men hvordan skulle brogælden ellers kunne blive betalt tilbage? Svaret er: Lav en omvendt Ørestad! Ørestadens idé var som bekendt at bygge en metro for lånte penge, lade metroen gøre værdiløs jord værdifuld, sælge jorden og betale gælden tilbage.

Øresundsprojektet omfatter en 4 km lang en kunstig ø, Peberholm, på 1,3 km² som man ikke forstiller sig anvendt til noget som helst. Den er altså værdiløs. Men to minutter fra Kastrup – fire fra Skåne kan store jordværdier realiseres og anvendes til tilbagebetaling af brogælden. Man kan f.eks. forestille sig en fire km lang rivierabebyggelse med direkte strandadgang!

Man kan dog også være mere ambitiøs. Hvorfor ikke inddæmme et nyt areal syd for Peberholm. Det skader ikke vandgennemstrømningen. Jeg foreslår anlægget af en 8 km² stor dansk-svensk kanalby med syv km vest- og sydvendt strand, med bilfrie områder og huse med egen bådebro ud til kanalerne. Selv om det ikke er gratis at inddæmme den, vil det kunne finansiere hele brogælden. Og de mange små øer vil kunne anlægges etapevist.

KBHs NAVNE #13

af Katrine Kehlet Nørskov

Pustervig

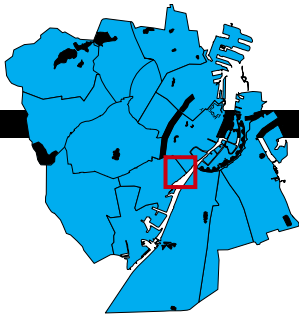
Pustervigs navn har givet anledning til en hel del spekulation. Gaden, som løber fra Kultorvet til Suhmsgade, stammer fra omkring 1600, og det pudsigste navn er lige så gammelt. Og det er ikke kun i København der findes en gade med det navn – Århus har en gade med samme navn, og det samme har både Horsens, Malmø og Gøteborg også haft tidligere.

At navnet er spredt så vidt omkring, er et tegn på at gaderne er opkaldt efter et fælles forbillede. Men hvad det forbillede er, findes der flere bud på. Måske er 'puster' et øgenavn for smeden, eller også skal det forstås i betydningen 'lussing'. Mest sandsynligt er det dog at Pustervig er opkaldt efter den pommeriske havbugt som i dag hedder Putziger Wiek. Den blev tidligere kaldt Postervick. Men hvad denne bugt har at gøre med en gade i København – og senere hen gader i de andre byer i Jylland og Sverige – er ikke godt at vide.

Fattigvæsenets tvangsarbejdshus lå på et tidspunkt i den københavnske Pustervig, og under englændernes bombardement af den danske hovedstad

i 1807, måtte alle – selv de indsatte i tvangsarbejds-huset – hjælpe brandvæsenet med at slukke ilden. Det siges dog at mændene midt i arbejdet opdagede en velforsynet vinkælder i området, og da kælderens indhold nødig skulle blive ædt af flammerne, sørgede de for at indtage det inden det kunne nå at ske. Fattigvæsenets direktør beskrev efterfølgende i en rapport om hændelsen hvordan flere af mændene "måtte køres beskænkede bort".

Tvangsarbejdere skal man kigge langt efter i Pustervig i dag. Til gengæld er det her man skal gå hen hvis man vil lære at holde hus. Suhrs Husholdningsskole har nemlig holdt til i nummer 8 siden 1912. Skolen blev stiftet af Ingeborg Suhr i 1901 som Den Suhrske Husmoderskole, og efter nogle år i Skindergade, og siden i det nuværende Politikens Hus på Rådhuspladsen, flyttede den til Pustervig. I begyndelsen var det skolens mål at få gode husmødre ud af borgerdøtre og landbopiger. I dag kan både drenge og piger lære at være huslige på skolen.

➔ Smaragdens grønne lys vil strømme ud fra bygningen gennem den transparente, lette facade ud mod Kalvebod Brygge.

NY JUVEL VED HAVNEN

GRØN SMARAGD SKAL TIL AT LYSE VED KALVEBOD BRYGGE - EGERAAT TAGER REVANCHE.

Der er gået mode i ædelstensbyggerierne langs havnekajen. Denne gang er det den hollandske mesterarkitekt Erick van Egeraat som har tegnet Smaragden der skal funkke på den tidligere politigrund ved Kalvebod Brygge – ikke langt fra Den Sorte Diamant.

Grunden har i mange år ligget hen med et par undseelige, røde træbaracker i skærende kontrast til det moderne nybyggeri langs Kalvebod Brygge. Og Smaragden bliver et af de sidste store projekter langs den indre del af havneløbet.

Byggeriet består af tre sammenbyggede bygninger med et gårdrum i midten. Grønt glas i taget og i de blødt formede, svungne facader giver Smaragden sin karakteristiske farve.

1-1 TIL EGERAAT

Projektet er samtidig Egeraats chance for revanche efter de nu endeligt helt skrinlagte højhuse på Krøyers Plads.

I begge byggeprojekter har det statsejede ejendomsselskab Freja Ejendomme udskrevet en idékonkurrence for grunden – i tilfældet med Smaragden for at få belyst mulighederne

for at udnytte grunden på en måde der kan formidle overgangen mellem det helstøbte Glyptotekskvarter med ældre, tung bebyggelse og de moderne bygninger langs havnefronten. Og i begge tilfælde løb Egeraat af med sejren.

Står det 1-1 til Egeraat, er NCC til gengæld sat bagud med 0-2. I hvert fald har byggerigiganten endnu engang glippet et byggeri af Egeraat. NCC var nemlig også bygherren på Krøyers Plads, og i byggeriet af Smaragden ophævede Freja i sommer aftalen med NCC da de mente at NCC misligholdte den.

Freja Ejendomme har siden arbejdet videre med projektet på egen hånd og vil først udbyde det til salg når lokalplanen er endeligt på plads. Der står imidlertid allerede mere end en håndfuld mulige bygherrer i kø til projektet, fortæller direktør i Freja Ejendomme, Allan Andersen.

“Så det skal nok blive bygget hvis vi kan få lov af kommunen.” «

SMARAGDFAKTA

- Smaragden kommer til at lige bag Nykredit's hovedsæde på Kalvebod Brygge.
- Den 18.000 m² store erhvervsjendom skal efter planen indeholde kontorer, 'serviced apartments', restaurant, fitness-center, dagligvarebutik og parkeringskælder.
- Byggeriet forventes at gå i gang om halvandet år.

K Bar
Ved Stranden 20
Kbh K

Man-tor 15-01
fre 15-02
lør 17-02

STEDET

Den rigtige cocktail

Af Henrik Jensen • foto: Ty Stange

Er man træt af promillehungrende ungersvende og fjantede veninder som de kan opleves på visse af byens andre cocktailbarer, er der råd at hente i K Bar der har ligget på Ved Stranden siden 2002. Her kan mojitoen eller margaritaen nemlig nydes i stilfulde omgivelser uden for mange dikkedarer. Tager man plads ved den store og lavtsiddende bardisk, er der god chance for at få sig en hyggelig sludder med bartenderen eller en af de andre gæster, og søger man længere ind i de indbydende lokaler, er der masser af sofarækker og puder at slænge sig i.

K Bar er først og fremmest en cocktailbar, og indehaver Kirsten Neergaard Holm fortæller at det ikke er helt tilfældigt hvad man finder på drinkskortet:

”Vi sørger for at have en god blanding hvad udbuddet af cocktails angår. Det er en blanding af ting vi selv leger med, etablerede cocktails fra andre i branchen, og så er der også gamle klassikere som vi lige giver et moderne touch.”

Kirsten Neergaard Holm har også givet K Bar et internationalt præg. For som hun siger:

”Jeg har flere ansatte der er udlændinge, for det betyder ikke det store at de ikke taler dansk, så længe de yder den rette service og samtidig kan spore sig ind på hvad det er folk vil have at drikke når de står og skal vælge fra drinkskortet.”

Det klassiske loft og den klinkebelagte bardisk giver stedet et simpelt og uprætentivt præg, men det er ikke en omstændighed der virker begrænsende for klientellet:

”Heldigvis ser vi et meget blandet publikum hernede, også aldersmæssigt. Men samtidig vil jeg sige at vi gerne vil fokusere på den del af publikum der er over 25 år. Man kan nemlig godt skræmme den ældre del væk hvis der pludselig er for mange piger på 20 i baren,” siger Kirsten Neergaard Holm med et smil.

» DEN STORE HØJHUSE TIL KØBENHAVN

byen bryder skyerne

Ingen plet i byen
kan vide sig sikker
når **nybyggede**
himmelskrabere de
kommende år skal
sprænge Københavns
lave profil.

Intet er helligt når stregerne til de kommende års højhusbyggerier skal slås. Heller ikke Middelalderbyen. Og der bliver ikke på forhånd sat begrænsninger for højden på de nye huse, har Ritt Bjerregaard og Klaus Bondam gjort det klart adskillige gange.

I sit højhusoplæg lægger kommunen dog op til at højhusene fortrinsvis bliver placeret i nye byudviklingsområder og trafikknudepunkter som Ørestad, Nordhavn, Carlsberg-grunden, Refshaleøen og den såkaldte metropolzone. Man skal altså ikke regne med at Indre By bliver plastret til med højhuse. Skulle det alligevel blive til et højhus eller to, risikerer politikerne at få med folkestemningen at bestille. En spørgeundersøgelse foretaget af Rambøll Management i efteråret viste at hele 86 procent af københavnernes var imod højhuse i den gamle bykerne.

Men tiden er med højhusbyggerier, mener Uffe Palludan, tidligere forskningschef på Institut for Fremtidsforskning. Ikke bare i København, men over hele verden.

“Højhuse er et symbol på vækst, udvikling og fremskridt. På samme måde som OL og verdensudstillinger, så hører højhuse i dag med når du skal vise at du er på vej frem,” siger Uffe Palludan der i dag er forskningschef hos det svenske fremtidsforskningsfirma Kairos Future.

“Man ser det i Asien hvor landene slås med hinanden for at føre sig frem. Der bygges der skyskrabere i stor stil, og der bygges også noget som er meget, meget højt bare for at lave et symbol. Det samme i de arabiske lande.”

MEST HOTELLER

I Københavns tilfælde er der imidlertid også noget andet på spil, mener Uffe Palludan.

“Jeg tror der ligger et element af en reaktion mod politisk korrekthed. Byggerier der er så store og omfattende er jo forandrings-symboler, og folk forholder sig ikke kun til hvad de er, men som symboler på forandring, fremtid og fremskridt.”

Og efter at højhuse i nogle årtier oven på 50ernes og 60ernes voldsomme bymoder-

niseringer var ildeset, er det pludselig igen ved at blive progressivt at gå ind for højhusbyggeri, påpeger han.

Byens stadsarkitekt Jan Christiansen hører selv til dem der var på barrikaderne da Cityringen i 1960'erne truede med at vikle en sekssporet motorvej omkring Søerne. I dag er han begejstret for udsigten til nye spændende højhusbyggerier. Men han gør opmærksom på at der er nogle overdrevne forestillinger til hvor mange højhuse der faktisk er grundlag for i København. Der bliver højt tale om en håndfuld højhuse, vurderer han.

“Der kommer ikke så mange som folk går og tror. Vi får ikke 20 højhuse i København, men nærmere to, tre eller fem. Derfor skal alle dem vi laver være superbe,” siger Jan Christiansen.

“Vi taler om det som om alle står i kø for at bygge højhuse i København – det er langt fra tilfældet. Der er faktisk ikke mange der vil. Det er først og fremmest hotelbyggeri der er tale om, som fx det nye højhus ved Tivoli. I Nordhavn og Ørestad er det også hoteller.”

Der er nemlig slet ikke så mange der har lyst til at bo i de høje huse. Firmaerne får dræbt det kreative miljø af for mange etageadskillelser, og en hollandsk undersøgelse viser at kun fire procent af befolkningen ønsker at flytte i højhus. Og man må forvente at noget lignende gælder i Danmark, mener Jan Christiansen.

“Hvis man har to børn, gider man jo ikke køre op på 16. etage. Så det er mest singelboliger og for par uden hjemmeboende børn, men når man samtidig indregner hvor dyre boligerne bliver, vil der også her være tale om et begrænset publikum.”

TRIP, TRAP, TRÆSKO

Kommunen opfatter – i københavnsk sammenhæng – et højhus som en bygning over 40 meter eller på mindst 13 etager. Og bygning af den størrelse er vi ikke ligefrem forvænt med i København. Mere end en god håndfuld er det faktisk ikke blevet til. »

Af Jeppe Villadsen

Disse områder er udset til at rumme højhuse, men de er kun vejledende. Højhusoplægget udelukker ingen områder.

Mens andre europæiske storbyer opførte de første højhuse allerede i 1920'erne, er Hotel Europa ved Langebro fra 1955 blandt de tidligste eksempler på højhuse i København. I 1960 fik det i dag skattede SAS Royal Hotel en særdeles hård modtagelse da det stod færdigt over for Hovedbanegården, mens det ærgerlige Radisson SAS Scandinavia Hotel på Amager Boulevard kom til i 1973 uden samme grad af debat.

Siden har princippet om at ny bebyggelse skal underordne sig den generelle bygningshøjde været ledetråden i planlægningen.

De tårne og spir der frem til nu har fået lov til at bryde byens lave profil, har deres egen indbyrdes rangorden. Det er således ikke tilfældigt at tårnet på Christiansborg – magtens centrum – med 106,5 meter er byens højeste mens Københavns Rådhusårn er én meter lavere. Også Arne Jacobsens SAS-hotel bøjede sig for den politiske overmagt og er bevidst gjort lavere end Rådhusårnet.

Ritt Bjerregaard gjorde det dog klart, da højhusudspillet blev lanceret på toppen af SAS Royal-hotellet, at husene for hendes skyld gerne må vokse over Rådhuset.

Alligevel har også Tivoli med sit nye højhusprojekt lige over for Rådhuset valgt at stoppe nogle få meter fra Rådhusårnets top – “af respekt for Rådhuset,” har de forklaret. ◀

Vi er vi alle sammen inviteret til at være med til at diskutere Københavns fremtid som højhusby.

Debatperioden løber frem til 12. februar.

Kommentarer og synspunkter kan sendes til:

hojhuse@okf.kk.dk

eller

Rådhuset

1599 København K

Mrk. "Højhuse i København"

Der bliver afholdt et stort debat- og workshopmøde på Rådhuset lørdag den 10. marts. Læs mere på kommunens hjemmeside www.kk.dk/hojhuse

OMRÅDE

1

METROPOLZONEN

→ Nye højhuse omkring Vesterport vil måske om få år gøre området til Københavns moderne centrum.

Området er domineret af store, moderne bebyggelser fra tiden lige efter 2. Verdenskrig og har udpræget city-karakter med kontorer, hoteller og forlystelser. Slanke højhuse omkring SAS Royal Hotel skal ifølge kommunen gøre området endnu mere city- og metropolagtigt. Ud over det nye højhus i Tivoli kan der efter kommunens opfattelse placeres tre-fire højhuse, fx hvor Palads og Scala ligger. Industriens Hus på Rådhuspladsen luftede for et par år siden muligheden for at bygge et højhus.

OMRÅDE

2

ØRESTAD

→ Et nyt hotel ved Bella Center vil i 2009 rage 75 meter op i luften.

Ørestad City og området omkring Bella Center skal være knudepunkter for højhuse på grund af områdernes gode placering i forhold til lufthavn, metro og vej.

OMRÅDE

3

CARLSBERG

→ Carlsbergs 88 m høje hovedkontor. Bygningen anses ikke for specielt bevaringsværdig og vil måske blive erstattet af en skyskraber på flere hundrede meter.

Sammen med de ombyggede siloer kan nye højhuse her markere et nyt spændende byområde med kulturinstitutioner, butikker, virksomheder og boliger. Hvordan området nærmere skal udformes, skal en arkitektkonkurrence være med til at afgøre, men Carlsberg har på forhånd lagt op til tæt byggeri med mange mennesker og er derfor åbne for høje bygninger – også bygninger på over 200 meter!

OMRÅDE

4

RYPARKEN

→ På den såkaldte Beauvais-grund ved Ryparken på Ydre Østerbro er der planer om et nyt, stort boligområde der vil få lov at rage godt i vejret.

Her kan højhuse sammen med den høje bebyggelse ved Hans Knudsens Plads danne en indgangsportal for ankomsten til byen.

OMRÅDE

5

REFSHALEØEN

→ På længere sigt kan Refshaleøen blive et veritabelt skyskrabercentrum. Her fri fantasi.

På længere sigt et område med store muligheder for byudvikling. Oplagt for lacering af markante højhuse der kan markere indsejlingen til København, men kan dog først komme i spil når den nødvendige infrastruktur er på plads.

OMRÅDE

6

YDRE NORDHAVN

→ Hele Nordhavn kan om nogle år have skudt mange meter i vejret.

Sammen med Refshaleøen kan højhuse her danne en port til byen. Også her er der dog tale om perspektiver på lidt længere sigt.

OMRÅDE

7

INDRE NORDHAVN

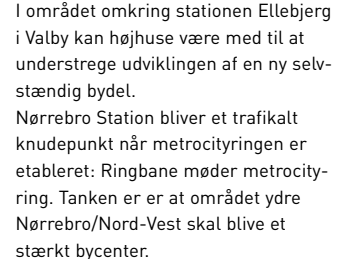
→ Tegnestuen 3XNielsen barsler med fire iøjnefaldende boligårne i Nordhavnen.

Indre Nordhavn – i området omkring Nordhavn Station er der plads til mere byggeri, mener kommunen. Højhuse vil tegne en moderne skyline mod vandet og havnen.

OMRÅDE

8&9

VALBY & NØRREBRO

I området omkring stationen Ellebjerg i Valby kan højhuse være med til at understrege udviklingen af en ny selvstændig bydel.

Nørrebro Station bliver et trafikalt knudepunkt når metrociteringen er etableret: Ringbane møder metrociteringen. Tanken er at området ydre Nørrebro/Nord-Vest skal blive et stærkt bycenter.

VINDFORHOLD

Et tilbagevendende kritikpunkt mod højhuse er at de "fanger" de kraftige vinde i højderne og sender dem ned i gadeplan hvor de blæser uskyldige københavnere omkulde. Moderne højhuse tager dog ofte højde for problemet, fx Norman Fosters *Swiss Re (The Gerkin)* i London der med sin agurkeform lader vinden glide udenom bygningen.

HAYER I 100 METER

Mange af de nye, rigtigt høje huse kompenserer for den lange vej ned til jorden ved at bygge beskyttede altaner og haver i højden.

HØJHUSE I KONTEKST

Jeg forsvarer det specifikke højhus der er tegnet i forhold til stedets klima, topografi og historie. Det handler om konteksten. At bygge højhuse i et historisk miljø er en delikat operation ikke ulig akupunktur.

Den franske arkitekt Jean Nouvel i den franske avis L'Express. Jean Nouvel er manden bag DRs nye koncertsal i Ørestad.

Højhuse - udvikling eller ødelæggelse?

GI' MIG

5

RITT BJERREGAARD
Overborgmester

1 København har klaret sig fint uden højhuse i flere hundrede år – hvorfor skal vi partout have dem nu?

* Det skal vi partout heller ikke. Jeg har sagt at jeg er åben over for det. København er ikke et bymuseum, men en levende storby, og byens skyline må naturligvis udvikle sig med tiden. Derfor er jeg i princippet åben overfor alle projekter der bringer noget nyt og spændende til byen. Men jeg er godt klar over at hvis man bevidstløst bare accepterer ethvert forslag, ender det i arkitektonisk vandalisme.

2 Højhusene skal bidrage til at gøre København til en metropol, men København adskiller sig jo netop i dag fra alle de andre metropoler ved at være flad. Er højhuse for en storby ikke nogenlunde ligeså nytænkende som gågader for en provinsby?

* Der skal bo flere mennesker i København. I den moderne økonomi indtager de store byer

en afgørende rolle som økonomisk og kulturelt centrum. Derfor er vi nødt til at arbejde med en udvikling for København der skaber en mere tæt by. Højhuse er en del af en strategi for en tættere og mere bæredygtig by – der er allerede for mange pendlere der rejser ind og ud af byen i biler hver dag. Hvis ikke vi får skabt flere boliger – og arbejdspladser – i København, vil vi hæmme byen og ødelægge byens udviklingspotentiale.

3 I Københavns skyline står byens tårne meget markant. Har kritikerne af højhuse ikke en pointe i at den skyline risikerer at blive ødelagt af højhusene?

* De to ting kan kombineres. Foster har tænkt sit slanke højhus fint sammen med byens slanke tårne, og Arne Jacobsen gjorde det med Royal SAS Hotel. Det betyder ikke at det ikke kan gå galt som det eksempelvis er sket med det andet SAS hotel på Amager. De

fejl skal vi ikke begå igen. Men det nytter jo ikke noget at vige tilbage fra at bygge højhuse af den grund.

4 Hvad ville du selv synes om at få et højhus som genbo?

* Det ville være fint hvis det var et flot hus, og hvis der var liv omkring huset. Højhuse kan jo skabe byliv i flere etager, og det er spændende. Jeg ville ligesom alle andre være ked af at bo ved siden af en stor, kedelig kasse. Alt i alt kan højhuse jo være gode eller dårlige – vi skal sørge for ikke at give lov til de dårlige.

5 Højhuse skaber blæst og vind – er det smart at skærpe de problemer der allerede er, fx på hjørnet af SAS-hotellet og Hovedbanen hvor vinden aldrig står stille?

* Arkitekterne er blevet bedre til at tænke vindforhold ind. Problemerne med vind omkring højhuse skal man tænke over, men der er muligheder for at reducere det problem.

Skal ravkædejuntaen igen standse al udvikling i byen? Skal København ende som et frilandsmuseum fyldt med gamle, lave bygninger mens alle andre storbyer går i højden, spørger højhus-tilhængerne. Omvendt er det jo altid nemt at lukke munden på kritikere ved at beskyldte dem for at være fremskridtsangste museumskunstoder som man gjorde da 60ernes og 70ernes byggeboom rev hjerte og indvolde ud af sneveis af danske provinsbyer. Vi giver fem til hver af de to lejre i højhusdebatten!

GI' MIG

5

KNUD JOSEFSEN Foreningen Københavnere mod Fejlplacerede Højhuse

1 **Hvad er det I har imod højhuse?**

* Vi har ikke noget imod højhuse generelt, men vi har noget imod fejlplacerede højhuse, dvs. dem der kompromitterer det område de ligger i, og det mener vi at de gør i Indre By, fx på Krøyers Plads som formentlig er det sted i København hvor der er flest fredede huse overhovedet.

2 **'Højhuse er møghuse', sagde man i 70erne da tæt-lavt byggeri var det eneste saliggørende. Er det ikke bare jer der ikke er kommet videre?**

* Nej, det har faktisk vist sig at højhuse ikke er specielt egnede til særlig mange formål. De bruger fx meget mere energi, og trivselsundersøgelser viser at børn har mindre ude-legetid og færre kammerater hvis de bor i højhuse. Og så er der nogle klimatiske problemer som endnu ikke er løst. Endelig er de utroligt dyre at bygge hvilket gør dem dårligt egnede til boligformål.

3 **Byen har altid ændret sig – hvorfor skal den pludselig være et museum? Ville du også have sagt nej til Rundetårn og Rådhusstårnet hvis du var borgmester på den tid?**

* Vi har ikke det fjerneste imod at byen er et museum. Vi synes jo det er ufattelig smukt, men det at byen er et museum forhindrer ikke at den har en udvikling. Kommunen ønsker en kreativ by med igangsættere, idemagere, kulturliv osv., og det kan sagtens eksistere side om side med at man bevarer kulturarven – faktisk er der nok større chance for at få en kreativ by i en by hvor man bygger lavt end i en by hvor man bygger højt fordi priserne på leje er lavere i den flade by.

4 **Når det kan lade sig gøre at opføre højhuse i næsten alle andre storbyer hvorfor så ikke i København?**

* Fordi København er noget helt særligt, og København skal ikke være ligesom alle andre byer. Det at vi så længe har holdt fast

i den lave profil, er nu blevet en kvalitet i modsætning til alle andre byer der får et bygningsværk af hver af de berømte internationale arkitekter. Det betyder jo at de bliver mere eller mindre ens. Hvor højhuse engang var udtryk for innovation og foretagsomhed, er de i dag rimelig trivielle, og det er langt mere det oprindelige miljø som er det eftertragtede.

5 **Hvis vi ikke må lægge højhusene i den allerede udbyggede del af byen, hvor så?**

* Andre byer, som værdsætter deres kulturarv, har for længst lagt nogle zoner i periferien til højhusene, fx La Defence i Paris, ligesom det er fuldstændig utænkeligt at placere et højhus ved Amsterdams kanaler. Men ikke desto mindre taler man om at gøre det i København. Vi synes at man skal fastlægge nogle afgrænsede områder hvor der kan ligge højhuse, og hvis det er Ørestaden, så er det for så vidt fint med os.

MELLEMØSTLIGE SKYBRUD 1

Det var ikke uden en vis ironi at højhusløse Danmark skulle stå for byggeriet af verdens uden konkurrence højeste bygning. Henning Larsens Tegnstue fik for et par år siden opgaven med at slå stregerne til det 1.022 meter høje *Murjan Tower* i Bahrain – dobbelt så højt som verdens højeste bygning i dag. For nylig blev projektet imidlertid indstillet på ubestemt tid.

MELLEMØSTLIGE SKYBRUD 2

Der er derimod er stadig liv i verdens andet megautrolige højdespringer-projekt. *Mubarak al-Kabir Tower* hedder den 1.001 meter høje himmelstormer der er planlagt til at skyde op i den såkaldte *City of Silk* der er under forberedelse i tilknytning til Kuwait City. De titusindvis af mennesker der dagligt vil få deres gang i bygningen, skal transporteres rundt i et enormt elevatorsystem svarerende til en hel bys S-togs-net. Den amerikanske arkitekt Eric Kuhne har tegnet bygningen der forventes at tage 25 år at bygge.

GYLDNE MIL 1

Og så er jagten på Den Gyldne Mil ikke længere forbeholdt løbesporten, også arkitekturen går nu efter den efterstræbte distance. I hvert fald rygtes det at en 1,6 kilometer høj bygning med navnet *The Mile* skulle være under opsejling.

GYLDNE MIL 2

Faktisk er jagten på Den Gyldne Mil ikke så ny som man skulle tro. Helt tilbage i 1956 tegnede den berømte amerikanske arkitekt Frank Lloyd Wright *The Mile High Tower* (t.v.) der skulle have knejset med sine 1.610 meter i Chigago, Illinois. Tiden viste sig dog ikke at være moden til projektet der blandt andet skulle udrustes med atomdrevne elevatorer, så de kunne fragte 100 personer mennesker af gangen op til de øverste etager i ekspress fart.

» Tidens mest omtalte højhusprojekt: Norman Fosters 102 meter høje tårn i Tivolis hjørne mod Rådhuspladsen. Ritt Bjerregaard lægger vægt på at der skal fyldes masser af offentlige funktioner som koncertsale, biografer, butikker, restauranter og udstillingslokaler i stueetagerne på de nye højhuse, så de ikke kommer til at virke afvisende. I Tivoli-tårnets tilfælde ønsker hun også at øverste etage får offentlig adgang.

» Paris har samlet de fleste af sine højhuse i området La Defence.

HVAD ER ET HØJHUS?

Der eksisterer ingen faste kriterier for hvornår et hus er et højhus – enhver bygning der overskrider den almindelige bygningshøjde i et område kan i princippet opleves som et højt hus. I dag er den generelle maksimale bygningshøjde i København på 6½ etage eller ca. 25 meter. På baggrund af byens nuværende profil forestår kommunen at højhuse bliver defineret som bygninger over 40 meter eller på mindst 13 etager.

Centrum eller periferi?

I Rotterdam og London, hvor større eller mindre dele af de historiske byområder blev bombet og ødelagt under 2. verdenskrig, har man valgt at bygge et større antal højhuse i de centrale dele af byerne.

I Paris og Amsterdam, der ligesom København har velbevarede bymidter, har man placeret højhusene uden for de historiske byområder og bruger dem til at skabe nye stærke bycentre med moderne arkitektur der er attraktive for internationale virksomheder.

På det seneste er debatten i Paris dog blusset op om hvorvidt der igen skal åbnes for højhusbyggeri i den gamle bykerne, og Paris' socialiste borgmester har meldt ud at byen skal have flere højhuse hvis den vil forblive en attraktiv metropol.

» London Docklands huser Storbritanniens højeste bygning. "Canary Wharf Tower" til venstre er 235 meter højt.

ROBERT DE NIRO

THE DEER HUNTER

CHRISTOPHER WALKEN MERYL STREEP JOHN SAVAGE JOHN CAZALE

Vinder af 5 Oscars

BEDSTE FILM BEDSTE INSTRUKTION BEDSTE KLIP BEDSTE MANDLIGE BIROLLE BEDSTE LYD

REPREMIERE 2. FEBRUAR 12.00 - 16.00 - 20.00 HELAFTENSFILM

Nu får du en enestående chance for at opleve Michael Ciminos banebrydende
The Deer Hunter i en helt ny kopi i landets bedste biograf IMPERIAL.

Som et ekstra krydderi introduceres aftenforestillingerne af følgende markante personligheder:

2. februar kl. 20.00: Udenrigsordfører Mogens Lykketoft (S)
3. februar kl. 20.00: Filmanmelder og forfatter Søren Høy
4. februar kl. 20.00: Professor ved Center for the Study of the Americas, Carl Pedersen
5. februar kl. 20.00: Forsvarsminister Søren Gade (V)
6. februar kl. 20.00: Præsident for Nordic Association for American Studies, Niels Bjerre-Poulsen
7. februar kl. 20.00: Udenrigskorrespondent i Vietnam under krigen, Lasse Jensen
8. februar kl. 18.00*: Jægersoldat og gruppeformand, Helge Adam Møller (K)

*Bemærk kl. 18.00

Månelanding

Først kom den elegante stol Moon fra italienske Tacchini, og nu er der mere at lande blødt og lækkert i fra samme møbelhus. Nyeste bud er den majestætiske kysserække af en lænestol kaldet Uptown, der med sine 120 centimeter nemt kan rumme to personer, forelskede eller ej.

Moon: fra 21.206 kr., Uptown: 11.850 kr.
Image Collection, Carit Etlars Vej 6

Se godt ud mens du ser ud

Vinter er lig med skiferie og hvorfor ikke peppe turen op med en funky ski- eller snowboardbrille fra eksempelvis Oakley. Den viste model er den samme som sidder på næsen af den såkaldte 'Godfather af snowboarding', norske Terje Haakonsen, der har tendens til tricks når han ser et bræt og en bunke sne.

Fra kr. 995,- i bl.a. Stadium-butikker.

Kolde fødder 1

Cool Feet er et af den slags indlysende produkter man selv burde have opfundet. Den californiske producent Cable Yoyo står bag de små fødder der ved hjælp af sugekopper er lige til at sætte under den bærbare. Derved undgås overophedning og samtidig kan man

give tastaturet præcis den hældning man ønsker.

Set hos Details, Jægersborggade 4, Kbh N
Vejl. udsalgspris kr. 199,-

Shopping med kærlighed

Som navnet antyder er Nørregades nyeste butik, Superlove, fuld af kærlighed - hvilket alene er en glimrende grund til at kigge forbi. De to etager er indrettet med istandsatte loppemarkedsfund i en uprætentiøs

og funky stil, og hylderne bugner af tøj til piger, diverse accessories og lækkert interiør til boligen.

Supertlove, Nørregade 45, Kbh K

Globusens genkomst

Kloden drejer, tiden går og alting kommer før eller siden på mode igen. Også globusen. Denne gang dog ikke i den klassiske lyseblå børneværelse-udgave, men derimod i stilfulde sorte og grå toner med kunstfærdigt understel. Navnet er Mikado, producenten hedder Excel, og materialerne er plast og rustfrit stål.

kr. 1.450,- i Illums Bolighus

Eller resten i håret

Hører du til dem der mener at Halv Tolv er halvhjernet underholdning når man skal drikke om kap med vennerne, er redningen nær. Spillet med det Starwars-klingende navn *Lightning Reaction Revenge* handler om at reagere hurtigere end sin modstander. Det ligner et torturinstrument, men skulle være dødsjovt som drikkespil.

Pris: kr. 249,-
Gadgets.dk, Købmagergade 61, Kbh K

Shake that booty

Der kan komme stil over selv den mest flade og ligegyldige leverpostejsfrokost når bare saltet og peberet kommer det rigtige sted fra. For eksempel fra disse Booty Shakers designet af canadiske Camilla Prada.

Pris: kr. 395,-
Hay, Pilestræde 29-31, Kbh K

Hele den pukkelryggede

Nogle familier er bare mere harmoniske end andre. Det er seneste skud på stammen fra en af den hjemlige andedams mest velansete designere, Ole Jensen, et godt eksempel på. Serien med de indbydende kurver hed-

der kort og godt Familia og rummer tallerkener, skåle, kopper, kander og tebarer.

Set hos Normann Copenhagen,
Østerbrogade 70, Kbh Ø

Køb en vokal

Havde dette været Lykkehjulet, var man kommet langt ved at købe et 'o'. Der er ikke sparet på den runde vokal hos folkene bag et af de nye trækplastre i Galleri K i Pilestræde: *The Mood, The Look & The Food*. Bag navnet gemmer sig en livsstils- og konceptbutik kombineret med en integreret skønhedsklinik og en café.

The Mood, The Look & The Food
Galleri K, Pilestræde 12 B, Kbh K

Vintertid

Det milanesiske urfirma Breitl har sendt sin vinterkollektion på gaden, og her er noget til både hanner og hunner. Det er en lystig blanding af det rå og sporty med stållænker og læderremme og Swarovski-krystaller og farvede urskiver. Det er tid til at blive godt gammeldags Milano-lækker i en mørk tid.

Priser fra kr. 1.495,-
Nærmeste forhandler: www.arberg-time.dk

Kolde fødder 2

Om du får mutantegenskaber a la X-Men når du ifører dig et par støvler af mærket Wolverine er uvist. En ting er dog sikkert. Når den danske vinter viser sig fra sin klammeste side, er det godt at stikke sine kolde fødder i et par lune og solide støvler. Fås i både herre- og damemodeller.

Pris: fra kr. 899,-
Nærmeste forhandler: tlf. 39 16 33 53

Thomas Bickham

31 år, Født i København, opvokset i Værløse. Bor i centrum. Blandt andet kendt som homo-frisøren Patrice i en vis tv-reklame. Vinder af Big Brother VIP, og i en periode en del af TV3s De Fantastiske Fem. Ud gav under aliaset Tomboy albummet OK2BGAY i sommeren 2006.

Da jeg var lille dekorerede jeg legetøjsbiler og legetøjspistoler med neglelak. Så min mor vidste tidligt at jeg var bøsse, faktisk fra jeg begyndte at gå med sløjfer i håret som tre-årig. Selv var jeg godt klar over at jeg var anderledes, men på dette tidlige tidspunkt vidste jeg ikke hvorfor.

Jeg har venner der elsker fodbold, og jeg mobber dem med det, men jeg synes samtidig det er herligt, for det er jo netop sådan noget der gør verden farverig og fascinerende. Jeg plejer at kalde dem proletarrøve og siger at vi på sin vis er ret ens: Fx kan vi alle finde på at klæde os ud – de i deres fodboldtrøjer og jeg af andre årsager. Men jeg har bare klart den bedste tøjsmag.

Samtidig synes jeg det er spændende med disse forskelle – og også lidt sexet. Jeg har jo været i seng med rigtig mange lækre heteromænd med kone og børn og Volvo som bare lige måtte prøve det. Og jeg synes faktisk det er lidt uartigt på den frække måde at være sammen med en som er så meget mand.

De ting jeg er blevet castet til, skyldes jo at jeg er bøsse. I De Fantastiske Fem blev vi fx opfordret til at være ekstremt bøssede. Men her satte jeg grænsen fordi det er vigtigt for mig at markere hvornår det er min seksualitet der er det relevante, og hvornår det ikke er.

Jeg føler mig ikke super-bøsset til daglig, og der er jo andre ting der er mere spændende ved mig end at jeg går i seng med mænd. Men fordi jeg har det så godt med den jeg er, har jeg heller ikke noget problem med at tage rollen på. Og fordi vi lever i en verden hvor det stadig er en lille smule tabu, men samtidig også lidt spændende med sådan en som mig, så er der sikkert mange der gerne vil se på mig lidt på afstand – de kan jo altid slukke for tv'et hvis det kommer for tæt på.

København er på homofronten en lille forstokket landsby. Der er ikke ret mange deciderede homosteder – jeg savner fx nogle flere

natklubber. Det kommer også til udtryk på andre måder. I forbindelse med udgivelsen af min plade har jeg oplevet voldsomme reaktioner og dødstrusler på min hjemmeside – men heldigvis også det næsten diametralt modsatte, nemlig frierier! Og reaktionerne fra radio- og tv-stationer er at de ikke vil røre ved min musik, så på den måde synes jeg der stadig er en forstokket holdning til bøsser og miljøet omkring. Men det hænger muligvis sammen med at vi i Danmark er så bange for at prøve noget nyt.

Jeg har fået en pladekontrakt i Australien, så i januar flytter jeg til Perth. Derude er der en god tradition for dragshows, fjer og pynt og perler. Jeg genudgiver min plade med et par nye numre oveni og skal på turne i Australien og New Zealand. Jeg gør det fordi jeg mener at det jeg laver er til meget mere end den opmærksomhed det får i Danmark, så jeg tænker at jeg skal ud over hele verden nu.

Jeg har ikke noget der binder mig herhjemme, så jeg har tænkt mig at høre hele vejen fra Perth til Sydney og se om ikke manden i mit liv dukker op. Hvis ikke jeg lever denne drøm ud, ender jeg bare som en gammel bitter svans der sidder og angret.

For mig er det sangen og mine budskaber der er vigtigst. Min seksualitet er også vigtig, men der er så meget andet ved mig jeg hellere vil fremhæve. I modsætning til hvad mange tror, er jeg ikke stolt over at jeg er bøsse. For jeg har det sådan at min seksualitet er noget jeg er født med. Og præcis som man ikke er stolt over at have brune øjne, fordi det bare er noget medfødt, er jeg ikke stolt over min seksualitet. Men jeg står ved det. Og min plade handler ikke kun om mig selv, men også om andre. Om at stå ved sig selv som menneske, om fordomme, om at leve med hinandens forskellighed og om at stråle med alt det lys man har i sig.

■ DETALJENS KØBENHAVN

CYKEL CHIC

fotoserie af Mikael Colville-Andersen
zakka.dk

HAR DU...

...taget en serie fotos af en detalje i København, eller har du lyst til det? Og har du lyst til at vise billederne til tusinder af andre københavnere? Så send en mail, med eller uden billeder, til anders@kbhmagasin.dk

Kaya fra 108

SERIE_ FØDT I KBH
NAVN_ KAYA BRÜEL
KØN_ KVINDE
ALDER_ 34

PROFESSION_ SANGER- & SKUESPILLERINDE
OPVOKSET_ FREDERIKSSTADEN
NUVÆRENDE BOPÆL_ VESTERBRO

Opvokset i kollektiv på en tidligere politistation i Store Kongensgade og bosiddende på Vesterbro. Sanger- og skuepillerinden Kaya Brüels molekyl er 100 procent stenbro, og hun indleder KBHs serie om de ægte indfødte.

“ JEG
VAR
MISUND-
ELIG PÅ
MINE
VENIND-
ER DER
HAVDE
SODA-
VANDS-
MASKINE

Det var i 1991. Kaya Brüels musiklærer havde for længst spottet talentet. Så da han hørte at hans gode ven Jens Rugsted havde brug for en sanger til sit nye pladeprojekt, lå det lige for. Han foreslog Rugsted at han skulle prøve Kaya. Resten er historie, eller begyndelsen på historien. 18-årige Kaya Brüel fik pladekontrakten, og pladen 'Kaya' blev et hit.

“Hvis jeg ikke havde fået den pladekontakt, var jeg søgt ind på teaterskolen. Jeg har først fået en karriere som skuespiller langt senere, men dengang fyldte skuespillet lige så meget som musikken,” fortæller hun.

FRA POLITISTATION TIL KOLLEKTIV

Kaya blev født i Oehlenschlägersgade på Vesterbro. De tre første år af hendes liv var "kernefamilietiden med mor og far," som hun selv siger. Faderen, arkitekten Niels Herskind, og moderen, sangerinden og komponisten Sanne Brüel, gik dog efter en tid fra hinanden. Kayas mor fik arbejde på Jomfru Ane Teatret i Aalborg, og de unge forældre blev enige om at den lille pige skulle bo hos sin far i København. I en periode flyttede de meget rundt, med blandt andet et stop på Christiania, men en dag i 1977 fandt de deres københavnske hjem.

En gruppe mennesker med en drøm om at skabe et stort kollektiv gik sammen og købte Store Kongensgade 108 – et kompleks der i dag sikkert ville koste en fantasillion, men dengang var til salg for overkommelige penge. Nummer 108 havde før været en politistation og før det et opfostringshjem for børn. Fra den dag i 77 blev husene omkring de to gårde til 'Andelsboligforeningen Store Kongensgade 108'.

Fællesbade, fællescafé og i det hele taget fællesfølelse var drømmen om stedet, og de nye ejere var en lystig blanding af kreative hippityper og intellektuelle.

Børn var der naturligvis masser af. En af indflytterne var den 27-årige arkitekt Niels Herskind og hans lille femårige datter Kaya.

GÅRDFESTER OG KYS

Vi møder Kaya i nummer 108. Meget har ændret sig omkring de to baggårde siden 77, men mange af de 'gamle' bor der stadig blandt andet Kayas far, hans nye kone og Kayas to halvsøskende.

Bag porten åbenbarer sig et univers af gamle bygninger i okkerfarver, og en slyngrose hvis lyserøde blomster fylder at helt hus om sommeren. I den første gård træder Marmorkirkens kuppel frem som en afgørende faktor i horisonten. Mindre pompøs er en gammel trehjuler i sejt 70er design. Det ser ud til at den stadig bliver brugt, og Kaya fortæller senere at hun fræsede rundt på selv samme for snart 30 år siden.

Når hun skal fortælle om sin barndom i 108, flyver tankerne tilbage til gårdfester med kulørte lamper, live musik og dans. Det var et hus der vrimlede af mennesker. Kaya fortæller begejstret om trappen der gik ned til den fælles café i forhusets kælder hvor der var tremmer for et vindue, og alle børnene forestillede sig at de mørke rum engang havde fungeret som fangekælder.

I huset mellem de to baggårde går en trappe op til festsalen. Det var her Kaya på en mørk aften for mange år siden fik sit første kys. Hun mindes hverdagene hvor hun med veninden Louise fulgtes til Amager Lilleskole, og så er der naturligvis det livslange venskab med den to år yngre Sara Bro, nu tv-vært på DR, som også boede i 108, og som stadig er hendes gode veninde. Og hun fortæller om dåseskjul, spøgelsesfangelege og om fællesbadene, og at der dengang lå en hattemager i anden baggård.

→ Kaya med de andre tøser i 108. Det er Kaya der spiser is.

“Det var et godt sted at vokse op. Hvis min far skulle noget, løb jeg bare over til nogle af de andre,” fortæller hun.

PÅ KASTELLET

Når pladsen i de to baggårde blev for trang, fungerede Kastellet som legeplads. Så vi forlader også 108 og bevæger os rundt om hjørnet og fortsætter ned ad Esplanaden. Toldbod Bodega er et af de efterhånden få steder i Frederiksstaden som ikke har ændret sig meget siden Kaya var en lille pige. Dengang hun købte vingummier til fem øre i slikbutikken overfor – en butik der forsvandt for mange år siden.

“Kvarteret er blevet meget finere end det var dengang,” fortæller Kaya og fortsætter:

“Det var mere råt i 70'erne. Alt det mondæne på Kongens Nytorv er kommet herved. De fine restauranter har overtaget de gamle

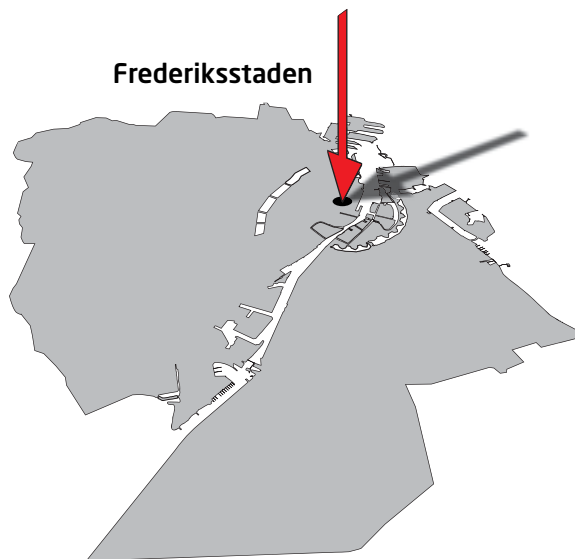

KOLLEGAEN JENS JØRGEN SPOTTAG OM KAYA BRÜEL

KAYA ER MEGET SØDMEFULD, MEN SAMTIDIG EN PERSON DER IKKE ER TIL AT SLÅ AF PINDEN – SOM EN KAT HVOR MAN KONSTANT ER USIKKER PÅ OM DEN VIL RIVE ELLER SLIKKE ENS HÅND.

KAYA ER IKKE ER FØREKO SOM HAR BRUG FOR AT BESTEMME. HUN HAR MEGET NEMT VED AT VÆRE SAMMEN MED ANDRE MENNESKER, OG DET ER SIKKERT OGSÅ DERFOR HUN HAR SÅ NEMT VED AT BEVÆGE SIG MELLEM HENDES FORSKELLIGE IDENTITETER SOM SANGER OG SKUESPILLER.

Frederiksstaden

værtshuse. Kvarteret er blevet mere centrum end det var dengang hvor man havde turen fra Nyboder til Kongens Nytorv før det blev centrumagtigt.”

Midt på en grusbeltet trekant på hjørnet af Grønningen og Esplanaden stod engang en busk som Kaya brugte som gemmested til ting. I det hele taget brugte lille Kaya mange timer sammen med veninderne på og omkring det gamle fæstningsanlæg. Kastellet var et fortryllende sted hvor statuerne kom til live. Pigerne redte hår og sad på skødet af Prinsesse Marie som i mange timer var deres mor. Gefion-gudinden i springvandet var en dronning, og Kaya og veninderne var prinsesser. Kaya fortæller om sin barndom, så man lyslevende forstiller sig de små piger spæne fnisende rundt på græsset.

MODERNE HULEMENNESKE

Tilbage i virkeligheden sætter regnen over Kastellet ind. Vi søger tilflugt i en kaffebar på Esplanaden.

“Jeg kan godt lide det lille samfund hvor alle

**“ JEG
KAN
GODT
LIDE DET
LILLE
SAM-
FUND
HVOR
ALLE
KENDER
HINAND-
EN**

kender hinanden. Hvor det ikke er omklamrende, men hvor det er trygt, og hvor der eksisterer en rar social følelse. Men det må dog gerne ligge midt i byen, hvor der er mange muligheder, steder og kvarterer,” fortæller Kaya da vi har fundet et bord i ly for regnen.

KAYA_ FAKTA

FØDT 1972_ PLADEDEBUTEREDE 1991 MED LP'EN KAYA, SIDEN EN RÆKKE CD'ERE, FILM_ 'DET STORE FLIP', 'FAMILIEN GREGERSEN', 'VENINDER' OG SENEST 'DER VAR EN GANG EN DRENG – SOM FIK EN LILLESØSTER MED VINGER' + FLERE TV-SERIER. TEATER_ BLANDT ANDET 'HAIR', 'WOYZECK' OG 'SNEDRONNINGEN'. SKAL TIL JUNI SPILLE INGEBORG SKJERN I MUSICALVERSIONEN AF MATADOR.

I dag bor hun på Vesterbro med sin mand, filminstruktøren Kenneth Kainz, og deres syvårige datter. Hun kunne ikke tænke sig at flytte tilbage til barndomsadressen i Store Kongensgade, men det er faktisk en forholdsvis ny følelse.

“Først havde jeg et stort ønske om at flytte tilbage, og jeg kan mærke at det er vigtigt for mig at have et godt nabosammenhold.”

Det er derfor ikke tilfældigt at Kaya og hendes familie har valgt at bo i rækkehuskvarteret Humleby.

“Det var faktisk først da vi flyttede ind i et hus i Humleby at jeg mistede lysten til at flytte tilbage til Store Kongensgade. På Humlebys små veje kender alle hinanden. Der er nogen der ikke kan fordrage det og føler sig overvågede og omklamrende, men sådan har jeg >>

det overhovedet ikke. Jeg kan være helt fascineret af dengang hvor man boede i huler.” Om Kaya er en slags moderne hulemenneske?

“Ja, det kan man godt sige,” siger hun med et grin.

KØBER I HOVED OG RØV

Selv om Kaya har opsøgt den samme tryghed hun oplevede i sin barndom i 108 og også er endt med at leve et liv som kunstner, har hun alligevel gjort et lille oprør.

“Jeg kan huske at jeg var meget misundelig på veninder der hele tiden fik nyt tøj af deres mor og far, og som havde sodavandsmaskine. Min far og jeg gik ned i Frøkjær hvert halve år, og så fik jeg en trøje, et par cowboybukser og et par støvler som han stod og rystede for at tjekke om de kunne holde til noget.

I dag køber jeg i hoved og røv til min datter. Hver gang hun falder over en Barbie dukke, så falder jeg i og siger ‘jo, lad os da bare købe den’. Helt upædagogisk. Alt det jeg ikke selv fik som barn, det får hun. Alligevel har jeg jo valgt en livsstil som ikke er sikker. Jeg ved aldrig hvad næste måned bringer. På den måde er jeg ikke helt faldet til patten.”

Vi forlader kaffebaren og går tilbage mod Store Kongensgade. Vi skilles foran døren til 108. I ejendommens facade højt over vores hoveder sidder en kanonkugle godt fastklemt i murværket. Den har siddet der siden englændernes bombardement i september 1807. Store Kongensgade 108 emmer af historie. Ikke kun byens, men i lige så høj grad Kayas. «

Vidste du at Kaya i virkeligheden hedder Kaja? I teenageårene var hun vild med Bob Marley, og hans sang ‘Got To Have Kaya Now’ fik hende til at stave sit navn med y i stedet for j. I dag bruger hun begge dele, men staver det altid med y i professionelle sammenhænge.

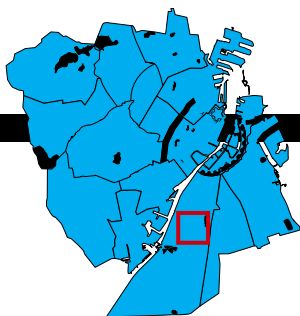

NÅR VI SKULLE GÅ FRA STATIONEN OG NED TIL BØRNETEATERGRUPPEN, VAR HENDES YNDLINGSBESKÆFTIGELSE AT FORSKRÆKKE GAMLE DAMER VI MØDTE PÅ VEJEN.

DA HUN FIK PLADEKONTRAKT I SLUTNINGEN AF 80'ERNE, FIK HUN UTROLIGT SMUKT PERMANENTET HÅR. DET VAR INDBEGREBET AF MIN DRØM, OG DET STIK MODSATTE AF DET HIPPIE-KOLLEKTIV MED FÆLLESBAD OG HIRSEGRØD TIL AFTENSMAD SOM VI ER VOKSET OP I. DET PERMANENTEDE HÅR VAR LIGESOM DØREN TIL EN ANDEN VERDEN DER ÅBNEDES. EN VERDEN MED MAKEUP, FITNESSCENTER, UGEBLADE OG MASSER AF TV.

VENINDEN SARA BRO OM KAYA BRÜEL

HOTEL BELLA

BELLA CENTER GÅR SNART I GANG MED AT BYGGE TO GLASTÅRNE PÅ 75 METER. DET NYE VARTEGN I ØRESTAD BLIVER NORDENS STØRSTE HOTEL MED 800 VÆRELSE.

Vinklede facader og hældninger i stål og glas som i dramatiske knæk bevæger sig op i 75 meters højde. Bella Hotel skal udgøres af to bygninger der vil se forskellige ud alt efter hvor man står, og som vil ændre karakter alt efter lys og årstid.

Det er tegnestuen 3XNielsen der står bag de ikoniske tårne som Bella Center vil opføre i to etaper. Finansieringen af det første tårn, som skal rumme 400 værelser, er på plads, og

byggeriet påbegyndes allerede til næste sommer – og forventes indviet i foråret 2009. Hvor hurtigt det andet tårn vil rejse sig er ifølge Bella Center stadig ikke helt afgjort.

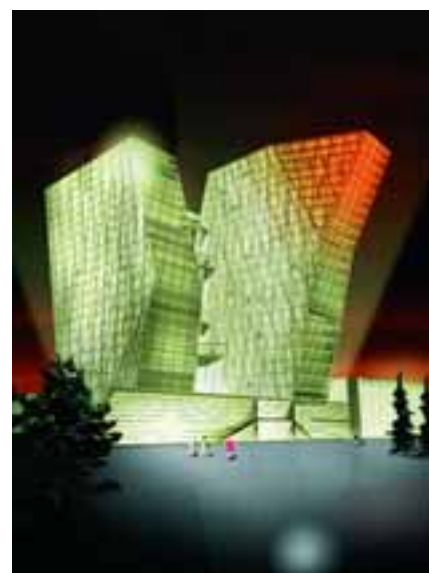
De to tårne er en del af en større plan om at gøre Bella Center til kongres- og konference centrum i Norden.

“Vi har længe ønsket os et hotel. Nu opfører vi det og styrker dermed vores position som et af Europas største og mest fleksible udstillings- og kongrescentre. Med et hotel som en integreret del af Bella Center vil vi stå endnu stærkere i kampen om de store og internationale kongresarrangementer,” fortæller Arne Bang Mikkelsen, adm. direktør for Bella Center, som også tror at de to bygninger vil få en så stor visuel kraft at de vil blive et vartegn for området.

MINIMALISME OG UDSIGT

Ifølge Bella Center skal tårnenes indre præges af minimalistisk, skandinavisk design. På 23. etage kan gæsterne i fremtiden nyde godt af restaurant, café og en *skybar* overet oppe hvor de kan lade blikket vandre over Københavns gamle tårne og Amager Fælled.

I 3. sals højde bygges en 2.000 m² stor ter-

→ Bella Centers Hotel skal for alvor sætte København på Europa-kortet over kongresbyer.

rasse hvor man kan nyde solens varme og den friske luft. Tårnenes særprægede udformning har udover en stærk skulpturel effekt den fordel at tårnene ikke skygger for hinanden hvilket tilfører alle værelser lys og udsigt over fælleden.

Den 13. december godkendte Københavns Miljø- og Teknikudvalg tillægget til den eksisterende lokalplan for Bella Center der var nødvendigt for at hotellet kunne få de ønskede 75 meter i højden. Nu mangler projektet kun at blive godkendt af Borgerrepræsentationen for måske at blive startskuddet til et årti hvor København for alvor går i højden. <<

HOTELFAKTA

- Tårnene får et samlet areal på 31.000 m².
- Der vil blive plads til 800 hotelværelser fordelt på 400 i hvert tårn.
- Forventet pris: 800 millioner kr.
- De første værelser kan bookes i foråret 2008.

Hen over vinteren tager **Morten Lykkegaard** på rundtur og besøger nogle af byens mere kuriøse sportklubber. På tur nummer to fik han tærsk med **kården** og blev udmanøvreret i det kinesiske brætspil go.

spøjs sport 2/3

For helvede,
du er ude på at
slå ihjel

fægtning

Klassiske, puritanske dyder

Ære. Respekt. Ærlighed. De klassiske, puritanske dyder står i høj kurs blandt fægtnings mestrene.

Uniformen er hvid og enkel, sværdet glinser klart og skarpt. Denne sport er simpelthen indbegrebet af en gentleman-sport. Og det ser endda så legende let ud – to mænd der med halvstruttende hofter danser mod hinanden med kården i strakt arm. De er afventende, tålmodige – og så lige med ét springer den ene rask frem og slår til. Helt ærligt, hvor svært kan det være? Det må lige være en sport for mig.

Jeg er taget ud i det store skræmmende skrummel, Grøndal Centret, i det ydre Nordvest hvor fægteklubben Mahaut holder til. Først hilser jeg på klubbens næstformand

Michael som med sine fine spinke træk og sarte franske fipskæg har en umiskendelig lighed med d'Artagnan.

Men før jeg når at vænne mig til tanken om at møde ham, indhylles jeg i en stor sort skygge. Martin Hollywood står med hovedet bøjet ned over mig og stikker en kraftig næve ud til velkomst: "Nu skal jeg give dig en lektion!"

Martin er en af landets bedste fægtere og bliver kaldt Hollywood på grund af sine store, flamboyante bevægelser. Betryggende.

Uden den store ynde får jeg viklet dragten omkring mig og sat hjelmen på hovedet. Først øver vi et par enkelte rutiner – fødderne i ret vinkel, rank ryggen, slap af i albuen, kården lidt til højre. Vi hilser ærbødigt på hinanden med kården, og det hele går skam udmærket

indtil Martin Hollywood pludselig brøler "Allez!" og farer frem med al sin råstyrke og hurtighed. Jeg svinger lettere desorienteret min kårde fra side til side og prøver at afværge hans lynende slag. Den elektroniske pointmaskine bipper fem gange i rap, idet hans kårde skærer tværs igennem mine ubehjælpssomme forsvarsmanøvrer og spidder min arm, mit bryst, hoved og mine ben.

"Touché!" Min krop er ved at koge over inden under dragten, og jeg har krampe i fingrene.

"Kom nu, angrib! Du skal ikke være bange!", råber min modstander opmuntrende.

For helvede, Martin Hollywood, du er to meter høj, halvanden meter bred, og dine brune dådyrøjne narrer mig ikke. Du er ude på at slå ihjel. «

fægtning

Fægtning har været på det olympiske program lige siden legene blev genoplivet i moderne form i Athen 1896.

Fægteklubben Mahaut er opkaldt efter den franske fægtemester Leonce Mahaut (1875-1950) som i 1907 stiftede den første danske fægteklub efter at have undervist privat nogle år. Klubben holder til i Grøndal Centret, Hvidkildevej 64, og træner mandag, onsdag (og fredag for erfarne) kl. 18-20.30.

Se mere på www.mahaut.dk

Dansk Fægte Forbund
www.faegtning.dk

go

Global krig i Valby

Hvis du troede skak var en voldsom mental udfordring, så skulle du prøve at give dig i lag med brætspillet go. I et spartansk indrettet klublokale på en stille vej bag ved Valby Station holder Københavns Go Klub til. Her mødes hver uge en række unge, alvorlige mænd og udfordrer hinandens mentale kapaciteter til bristepunktet.

I dette lokale hersker den kølige matematiske analyse. Der står en enkelt cola på et bord, men ingen øl, ingen smøger, luften er ren og klar. På to hylder i baglokalet står en række bøger om go. Jeg skimmer titlerne. Nogle er ganske drabelige – "The Endgame" og "Life and Death". Andre mere poetiske – "The Way of the Moving Horse" og "The Palace of Memory". De ser alle godt læste ud. »

Han ser skælmisk på mig da vi sætter os overfor hinanden

I go består brættet af 19 x 19 linjer der krydser hinanden i 361 punkter. I teorien har hver spiller et uendeligt antal sten til rådighed, men i praksis spiller man typisk med enten 180 sten hver eller 181 sorte sten og 180 hvide sten. Det handler om enten at fange

hinandens sten ved at besætte alle stenens nabopunkter eller besætte et helt territorie.

Spillet er sindssygt kompliceret og åbner for et umådeligt væld af kombinationsmuligheder fordi stenene kvit og frit kan placeres hvor som helst på brættet. I sammenligning er

skak den rene barnemad, for her har brikkerne i udgangspunktet ikke blot en fast placering, men de er under spillet også underlagt faste bevægelsesmønstre som begrænser de mange muligheder.

I go er der så mange valgmuligheder at hvert træk grænser til det uforudsigelige. Et angreb kan sættes ind fra uhyggeligt mange sider. Det er således ikke tilfældigt at der på Dansk Go Forbunds hjemmeside advares om at "hvor skak er et enkelt slag, er go en global krig."

De koreanske spillere er de værste. De bryder gang på gang alle fornuftens regler og er kendte for deres ekstremt aggressive og halv-anarkistiske spillestil. Heldigvis er der ingen koreanere i lokalet. Derimod sidder der en stille og rolig, lidt bleg herre ved et bord og nærstuderer et hæfte med optegnelser af de vigtigste spil fra en nyligt overstået turnering.

Det er Torben, klubbens kasserer. Torben er en fæmælt, lidt sky mand. Han ser skælmisk på mig da vi sætter os overfor hinanden for at tage et spil. Der er noget diabolsk over hans smil. Men han er storsindet og skænker mig et handicap på otte sten som han generøst lægger til rette på brættet foran os.

Det er egentlig ret skræmmende at spille et spil man dybest set intet fatter af. Jeg prøver at bluffe og se ud som om jeg ikke er helt blank. Torben er venlig og overbærende og roser mine træk. Men hans ros begynder hurtigt at gå mig på. Det er kun et spørgsmål om tid før han gennemskuer mig, og før jeg laver et himmelråbende tåbeligt træk. Hvis dette skete, tror jeg nu ikke han ville bryde ud i et voldsomt latterbrøl. Han ville nok snarere kaste et tørt blik på brættet, kigge mig kort ind i øjnene med sine distræte, vandblå øjne og med dæmpet røst mumle noget i retning af: "Hmm... jaja." «

prøv også...

Mahjong

Kinesisk spil for fire deltagere der minder om et kortspil. I Kina, Japan og Sydøstasien er mahjong uhyre udbredt med millioner af spillere. I Danmark bliver det foreløbig kun til lidt over 100 medlemmer af Mahjong Danmark, foreningen af danske mahjongspillere, men spillet er i kraftig vækst.

- Der spilles hver torsdag kl. 18:30 på Café Fata Morgana, Borups Plads 26 på Nørrebro. www.mahjong.dk

Backgammon

Den gamle cafeklassiker, der havde sin storhedstid i midt-90'erne, har stadig en stor, trofast tilhængerskare der mødes og slår terninger i både klubber og på caféer. Prøv fx:

- Københavns Backgammon Klub
Mellemtoftevej 11, 2500 Valby
Tlf. 36 46 01 41
www.kbgk.dk

Skydning

Vi hører ikke meget til bragene fra de danske skydeentusiaster. For lidt måske? I hvert fald er der i Københavnsområdet muligheder for at gå til såvel pistol-, riffel- som flugtskydning.

- Læs mere hos Dansk Skytte Union www.skytteunion.dk

Taekwondo

Er du til værdier som tålmodighed respekt og disciplin – og kan du samtidig lide at give et ordenligt los? Så er den mere end 2.000 år gamle-koreanske kampsport taekwondo sikkert noget for dig. Foruden København Taekwondo Klub i Valby kan du dyrke kampsporten på Frederiksberg, Østerbro og Nørrebro.

- København Taekwondo Klub
Gl. Køge Landevej 119, 2. sal, 2500 Valby
Tlf: 36 45 01 46
www.taekwondo.dk

Go

Go har eksisteret i mere end 3.000 år og er også kendt under navnet Igo på japansk, Weichi på kinesisk og Baduk på koreansk.

Københavns Go Klub har 16 medlemmer og spiller hver mandag kl. 19-23.45, Mellemtoftevej 11 i Valby, www.kgok.dk

Det er endnu ikke lykkedes at konstruere en computer der kan slå en erfaren go-spiller.

Dansk Go Forbund har eksisteret i 30 år. På landsbasis er der ca. 70 medlemmer. Se mere på www.danskgoforbund.dk

COPENHAGEN X | PÅ STEDET

Forårets PÅ STEDET arrangementer, hvor du kommer tæt på hovedstadens nyeste arkitektur. Mød op PÅ STEDET – bliv vist rundt af arkitekt og bygherre og hør om tankerne bag byggeriet. Læs mere om byggerierne og PÅ STEDET: www.copenhagenx.dk

KVARTERHUSET + IDRÆTS- OG KULTURHUSET I HOLMBLADSGADE

Dato: Torsdag, den 1. februar 2007

Tidspunkt: 17-19

BISPEBJERG BAKKE

Dato: Torsdag, den 1. marts 2007

Tidspunkt: 17-19

SJAKKET

Dato: Torsdag, den 12. april 2007

Tidspunkt: 17-18:30

ØRESTAD GYMNASIUM

Dato: Torsdag, den 10. maj 2007

Tidspunkt: 17-19

KANALBYEN SLUSEHOLMEN

Dato: Torsdag, den 7. juni 2007

Tidspunkt: 17-19

Pris: Kr. 55,-
+ gebyr

Hold øje med arrangementerne på www.copenhagenx.dk

Fotos: Klaus Bang, 3xNielsen, B.G. Torben Eskerød og Copenhagen X

COPENHAGEN X

Copenhagen X er en åben by- og boligudstilling (2002-2012) skabt af partnerskabet Realdania, Frederiksberg Kommune og Københavns Kommune i samarbejde med Dansk Arkitektur Center

Billetter købes via Billetnet

» SUSHI I KØBENHAVN

r d j t g

(SUSHI GUIDE)

Af Christine Christiansen

Vil du slippe af med decembers juledeller? Så brug januar på at gå på opdagelse i sushiens forunderlige smagsunivers. **Sushi er sundt, og kun sushikokkens fantasi sætter grænser for smagsmulighederne.**

Maki, nigiri, tempura, sashimi – københavnernes er vilde med at sætte tænder konstant op over hele byen. KBH guider dig i denne måned til stederne, der serverer den japanske specialitet: Ris belagt med rå, friske fiskestykker og dyppet i soja og wasabi. Gå straks om bord i sushiens mangfoldige univers. For det smager himmelsk. Og så er sushi tilmed et sundt og slankende alternativ i januar hvor kroppen skal restituere efter julens kaloriefyldte kulinariske udskejelser. For ti år siden var den eksotiske, østerlandsk specialitet stort set ukendt herhjemme. I dag er sushi på alles læber. Udvalget er enormt, og det gælder bare om at finde frem til den sushi der matcher din smag og pengepung: Er du nybegynder – så prøv en plastikboks med sushi fra Irmas køledisk. Tør du eksperimentere lidt – så læg vejen forbi din lokale take away sushipusher på gadehjørnet. Og er du til de helt store smagsmæssige udfordringer – så forkæl dig selv med en aften på én af byens fancy og eksklusive sushirestauranter. Vil du fejre en ekstra festlig begivenhed, kan du råbe 'omakase' til kokken. Du giver ham hermed helt frie hænder til at kreere en sushi surprise menu specielt til dig – frit efter kokkens fantasi.

Grib pindene, bombarder dine sanser med sushi og drøm dig til kimonoer, uendelige høfligheder, manga og buddhisme – til sushiens hjemland, Japan.

Sushiens historie

Sushi optræder første gang i historien i en kinesisk ordbog fra ca. tredje århundrede. Her refererer sushi til saltet fisk som er lagt i kogt eller dampet ris. Derved opstår en gæringsproces.

[Kilde: Bogen 'Sushi – lidenskab, videnskab og sundhed' af Ole G. Mouritsen. Forlaget Jepsen og Co]

Sushi

Udtrykket betyder på japansk 'konserveret fisk' eller 'gæret fisk i ris og salt'.

Wasabi

Japansk peberrod.

Miso

Saltet pasta/suppe af fermenterede soja-bønner. Fås i mange forskellige varianter, fx rød miso, hvid miso.

Tofu

Proteinrig masse lavet af sojabønne-mælk. Bruges blandt andet i miso.

Maki

Sushirulle med blad af noritang omkring. Maki betyder at rulle på japansk.

Nori

Blade af rødalgen Porphyra der er tørret, presset og ristet til papirtynde blade som bruges i makiruller.

Nigiri

Håndformet sushi af risbolle med et stykke rå fisk eller skaldyr ovenpå. Nigiri betyder at gribe eller holde fast med hånden.

Tempura

Friturestegt fisk, skaldyr eller grøntsager.

Sake

Betyder både risvin og laks.

Gu

Fyld som lægges i makiruller.

Ebi

Rejer og andre krebsdyr.

Uni

Søpindsvin.

Saba

Makrel.

Su

Risvineddike.

Hashi

Spisepinde.

Umami

Den femte smag (foruden sød, salt, bitter, sur).

Omakase

Et sushimåltid hvor sushikokken har helt frie hænder til at bestemme sammensætning og rækkefølge.

[Kilde: Bogen 'Sushi – lidenskab, videnskab og sundhed' af Ole G. Mouritsen. Forlaget Jepsen og Co]

'Sushitarian' i Gothersgade var en af de første sushirestauranter, der slog dørene op i København. Siden er mange nye kommet til, og København har i dag over 30 sushisteder. Men selv om københavnernes har fået smag for de rå fisk, er sushibølgen ikke toppet herhjemme endnu, mener Sushitarians forpagter, Rune Nielsen.

Sushi

fra begyndelsen

I starten af Gothersgade, tæt på Kongens Nytorv, ligger Sushitarian – en af de første restauranter i København der satte sushi på menukortet. Sushitarian åbnede i 1998, og siden har både københavnere og turister sat et hav af velsmagende, rå fiskestykker dyppet i soja og wasabi til livs ved restaurantens små, intime borde.

I et separat lokale ved siden af restauranten langes store mængder take away sushi, sushitilbehør og japanske drikkevarer over disken.

"Tidligere var sushi kun kendt af en lille kernegruppe. Det var meget dyrt, og kun få restauranter tilbød det. I dag kan du købe sushi overalt – fra køledisken i Netto, Super Best og Irma til take away stederne og de rene sushirestauranter. Det har fået mange flere til at spise sushi," siger Sushitarians forpagter, Rune Nielsen.

Og folk i alle aldre kaster sig ud i den japanskinspirerede fiskespecialitet:

"Vi har familier med børn helt ned til fire-fem års alderen. Mange børn elsker sushi – og de bestemmer i høj grad, hvad familien skal have at spise. Også min kærestes bedsteforældre er vilde med sushi."

SUSHI TAGER TID

Sushi er slow food – det kræver at man har god tid til at vente på maden. Hos Sushitarian laver kokkene alting fra bunden. "Alene risen tager mange timer at lave:

Først skal den stå i vand. Herefter bliver den kogt to gange og hældt over i et træfad hvor den blandes med salt, sukker og eddike. Det er ligefrem en lidenskab at lave risen ordentligt. Hvis man ikke gør det, kan man nemt odelægge den, og det kan smages," forklarer Rune Nielsen.

Også fisk og rejer tager lang tid at tilberede:

"Rejerne skal sættes på pinde, koges og skæres op. En reje kan tage fem minutter at tilberede, og vi har en kok ansat kun til rejerne. Fiskene er hele når vi får dem ind – med skæl og hoved og hale. Det er kun vores køkkenchef der skærer fisk, så det bliver helt ens hver gang. Han er fra Cambodja – og den bedste sushikok der findes herhjemme. Nok også den dyreste."

I Danmark findes ingen sushiuddannelse, så de fleste af Sushitarians sushikokke er headhuntede fra Østen eller USA. Det kræver mange hænder at holde et sushikøkken kørende:

"Vi har seks kokke på arbejde i køkkenet samtidigt. Det er dyrt i lønninger. Dertil kommer udgifter til råvarer: Fisken og de specielle japanske sushiingredienser som også er ekstremt dyre. Så der er en naturlig grund til at det ikke er billigt at gå ud og spise sushi."

DROPPEDE BODY SUSHI

Indtil for nylig tilbød Sushitarian som det eneste sted i Danmark body sushi. Selskaber kunne bestille en levende model – enten mand eller kvinde – som blev sprittet af, dekoreret med sushi direkte på den bare hud og serveret for selskabet. Men et stort pres fra blandt andet den japanske ambassade fik restauranten til at tage body sushi af kortet.

"Body sushi hører stadig til undergrunden i japansk sushi-

kultur, og man ser det ikke officielt på japanske sushirestauranter. Vi fik kritik fordi vi tilbød det og valgte derfor til sidst at stoppe."

PLADS TIL FLERE SUSHISTEDER

Sin egen passion for sushi har Rune Nielsen fået på rejser i blandt andet USA og London.

"Jeg smagte sushi for første gang i Thailand i 1989. Dengang anede ingen herhjemme hvad det var. I USA er sushistederne næsten lige så udbredte som Starbucks caféerne, og også London er helt fremme på beatet når det gælder sushi. Til foråret rejser jeg til Japan for at opleve den ægte, autentiske sushikultur," fortæller han.

For nylig åbnede Rune Nielsen den lille take away butik, Sushi 2500, i Valby.

"Sushibølgen har slet ikke toppet herhjemme endnu – der er stadig plads til flere forretninger," siger han.

Sushitarians ejer hedder Anders Christensen. Han ejer desuden fabrikken EPA Foods – det er dem der producerer de sushibokse der ligger i supermarkederne.

SUSHITARIAN

Gothersgade 3, Kbh K

Man-ons 12-23

tor-lør 12-24

søn 17.30-23

Køkkenet lukker en time før.

sushitarian

Umami – Den eksklusive

Umami er stedet hvis du skal forkæle dig selv ekstraordinært eller fejre den helt specielle begivenhed. I baren kan du svælge en eksotisk cocktail af gin, saké og citrongræs inden du bliver vist på plads i de bløde lædersofaer i restauranten på første sal. På menukortet er både sushi og japansk- og franskinspirerede retter. Umami tilbyder også 'omakase' – det japanske udtryk for at give kokken frie hænder til at skabe det bedste måltid han kan kreere den dag. Til omakase-menuen hører en speciel vinmenu. Prismæssigt ligger Umami i den dyreste ende, men kvaliteten er til gengæld der, og oplevelsen er total. Navnet Umami betyder 'den femte smag' (foruden surt, sødt, salt og bittert). Rent visuelt er Umami i sig selv et besøg værd: Møblerne er specialtegnede, og designfirmaet Orbit i London står bag den fancy indretning.

Foto: TV Slange

UMAMI

Store Kongensgade 59, Kbh K

Frokost: Man-fre 12-15,

Middag: Søn-tor 18-22, fre-lørd 18-23

Sticks'n'Sushi – den funky

Sticks'n'Sushi har fire filialer i København. Den mest funky ligger i Istedgade. Her vælter det ind med unge – både take away og cafékunder.

Lokalet er indrettet med store kvadratiske træborde til grupper og mindre borde til par. Fra restauranten kan man se kokkene tilberede maden i det åbne køkken. Menukortet rummer, foruden traditionel sushi, de specielle yakitori – eller sticks som de også kaldes. Små stykker fjerkræ, kød eller grøntsager på bambusspyd

grilles over egetræskul. Den pikante duft af stegt kød fra de japanske sticks rammer næseborene, så snart man træder over dørtærsklen. Om aftenen er her crowded, og støjen i lokalet gør det vanskeligt at føre en samtale. Vil du spise i restauranten, så husk at

bestille et bord på forhånd. Take away kan bestilles på hjemmesiden og betales online eller ved afhentning.

STICKS'N'SUSHI

Istedgade 62, Kbh V

Køkkenet: Man-tor 11.30-22

fre-lør 11.30-23, søn 11.30-22

Nansensgade 5, Kbh K

Øster Farimagsgade 16 B, Kbh Ø

Strandvejen 199, Hellerup

Åbningstider varierer

Hvorfor sushi?

MARIA RASMUSSEN, 19
STUDERENDE

Hvorfor sushi?

Jeg læste om det nyåbnede Jitzu Sushi og fik lyst til at prøve det.

Hvor tit spiser du sushi?

Det skifter – ca. en gang om ugen.

Hvilken slags kan du bedst lide?

Makirullerne er de bedste.

Er Københavns sushiudvalg ok?

Ja, der kommer jo flere og flere steder.

PERNILLE THORUP, 47
ANSAT I DANSK
BLINDESAMFUND

Hvorfor sushi?

Det er sundt – og så smager det godt.

Hvor tit sushi?

Cirka en gang om måneden.

Er Københavns sushiudvalg ok?

Ja – der er mange gode steder at vælge imellem.

Vesterbro

SACHO SUSHI – DEN TRADITIONELLE

Vesterbro har byens største koncentration af sushi-restauranter. Alene på Vesterbrogade kan du stille din sushisult på fire forskellige restauranter. Hos Sacho Sushi finder du autentisk atmosfære og venlig betjening. Udvalget af sushiretter er stort, og de japanske tjenere serverer hurtigt det du bestiller. Menukortet er illustreret med farvefotos og beskrivelser. Priserne ligger i den høje ende, og man betaler det samme for maden hvad enten man spiser i restauranten eller tager sushien med hjem. Det rummelige lokale er indrettet med små og store borde med en sojaflaske som standardudstyr på hvert bord. Støjniveauet er en belastning, og som spisende gæst i restauranten må man finde sig i at take away-kunderne vader tværs gennem lokalet i gummistøvler og regntøj. Vælger du take away sushi, så pas på med papirposerne: De er ikke konstruerede til at modstå det danske regnvejr!

Sachi Sushi

Vesterbrogade 24, Kbh V
Man-tor 12-22, fre-lør 12-23, søn 17-22

BENTO SUSHI - DEN AUTENTISKE

Bento hedder den lille japanske sushirestaurant og take away på Halmtorvet. Ude fra gaden ser den ikke ud af noget særligt, men tag ikke fejl: Maden her er frisklavet og i topklasse, og priserne er meget rimelige. De fleste bruger restauranten som take away, og som gæst får du en venlig betjening af ejerne: En japansk mor og hendes søn som begge taler godt dansk. Vil du spise i restauranten, foregår det i baglokalet som er interimistisk indret-

tet med tre små træborde klemt ind mellem køle-disk, riskoger, nips og japanske pyntegenstande. Som forret er misosuppen et must – den er rygende varm, velsmagende og tilsat ringe af forårsløg og store tofustykker. Drik den direkte ad skålen på ægte japansk maner eller bed om en ske. Menukortet byder på både sammensatte sushimenuer og muligheden for selv at vælge og kombinere de enkelte sushistykker på kryds og tværs. Bento har ingen alkoholbevilling. I stedet serveres gratis te ad libitum til maden.

Bento Sushi

Halmtorvet 48, Kbh V
Man-fre 12-21, ons lukket, lør-søn 17-21

Nørrebro

DON & DON – DEN JAPANSKE

Tæt på Sankt Hans Torv, klemt inde imellem en tøjbutik og en cykelhandler, ligger den japanske restaurant, Don & Don. Pladsen i butikken er trang – med lidt held kan fire-fem mennesker indtage deres mad langs vinduet i lokalet. De fleste køber dog maden med som take away. Menukortet byder på syv forskellige japanske retter og sushi i forskellige udgaver. Sushien bliver tilberedt på stedet og er meget frisk og saftig. Risene dækkes med et fint lag wasabi, og så er det billigt – kun kr. 69,- for otte store stykker sushi. Betjeningen er venlig, og maden er parat i løbet af et par minutter.

Don & Don

Fælledvej 25, Kbh N
17-21, Lørdag lukket
Værnedamsvej 8, Kbh V
11-21, Lørdag lukket

Christianshavn

LETZ SUSHI – DEN HYGGE-LIGE

Letz Sushi har nu tre filialer i København. Den nyeste ligger på Christianshavn – med hyggelig udsigt til kanalerne. Lokalet er lyst og venligt. Både børnefamilier og par kommer ind for at spise sushi on location eller tage den med hjem. Letz Sushi tilbyder en række spændende sushimenuer, og specialiteten er grillet ål. Den fås både som nigiri og i rulle med agurk og avocado. Makirullerne fås med både grøntsager, fisk, kylling og oksekød.

Letz Sushi

Ovengaden Neden Vandet 41, Kbh K
Nordre Frihavnsgade 15, Kbh Ø (take-away)
Elmegade 23, Kbh N (take-away)
Alle åbent man-søn 12-22

Valby

SUSHI 2500 – DEN LILLE

Valbys udvalg af take away mad blev for nylig opgraderet med den lille ny sushibiks, Sushi 2500. Ejeren er Rune Nielsen, som også forpagter restauranten Sushitarian i Gothersgade. 2500 står for Valbys postnummer, og idéen er at Sushi 2500-konceptet på sigt skal kopieres til andre byer og bydele.

Sushi 2500 (take away)

Toftegårds Allé 29, Valby
Man-tor kl. 11-21, fre-lør 11-22, søn 15-21

FIFTY FIFTY

Vesterbrogade 42 (Passagen), Kbh V
Søn-tor 11-22, fre-lør 11.30-23,
man lukket.

Fifty Fifty – den trendy

Et stenkast fra Det Ny Teater åbnede den New York-inspirerede Fifty Fifty for nylig. Spisekortet forklarer navnet: Det er opdelt i en sushihalvdel og en halvdel med grillede kødspid. Kødet tilberedes over bincho-tan – en speciel kultype, der bliver meget varme og ryger mindre. Stedets specialitet på sushifeltet er en omakase-menu: En overraskelsesmenu sammensat frit efter kokkens fantasi. Sushien består ikke kun af fisk – også andebryst

optræder i rispapirrullerne. Indretningen på Fifty Fifty er stilfuld: Inventaret er holdt i lyse farver, og der er luft mellem bordene. Gennem de store glasvinduer kan man følge det pulserende liv på gaden udenfor. Får du tilkæmpet dig en plads på en af de høje barstole, har du frit udsyn til køkkenet, og du kan følge kokkens kunstfærdige tilberedning af maden.

Jitzu Sushi – Den nye

I november åbnede Jitzu Sushi i Indre By. Stedet er indrettet med dæmpede lysudsmykninger i plexiglas og med turkis og grøn som de gennemgående farver i rummet. Verner Panton lysekronerne kaster et flot skær ned over transportbåndet der ruller sushibokse gennem lokalet. Fra bordene behøver du bare at række hånden ud og plukke din favoritsushi fra transportbåndet når sulten melder sig. Priserne er rimelige, og udvalget af både sushi, desserter og andre småretter er pænt.

JITZU

Kristen Bernikows Gade 4, Kbh K
Man-lør 16-22

Foto: TV Stange

Tre KVikke til Jitzu's ejer

Hvad betyder Jitzu?

– Jitzu har to betydninger: 'Kunsten at' eller 'Sandheden'.

København vrirler med sushirestauranter

– hvordan tør du åbne endnu en?

– Markedet er ikke mættet endnu – der er stadig et behov for gode sushisteder i København. Kunsten for restauranterne bliver fremover at gå ind på forskellige områder og servicere de forskellige typer kunder.

Hvordan skiller Jitzu sig ud?

– Vi serverer god, sund næringsrig kost for de travle folk som vil spise deres mad hurtigt og komme hurtigt videre. Og så er kombinationen af lounge og transportbånd ikke set før herhjemme.

Foto: TV Stange

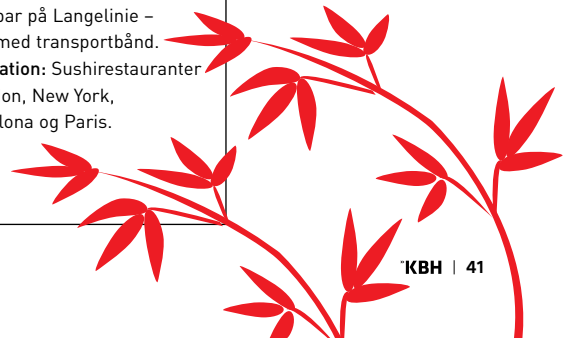
Baggrund

Navn: Jens Hjortshøj

Alder: 38

Uddannelse og erfaring: Uddannet i San Antonio og New York. Drev tidligere en sushibar på Langelinie – også med transportbånd.

Inspiration: Sushirestauranter i London, New York, Barcelona og Paris.

一

SUSHI 1
SOYASAUCE KAN VÆRE MANGE TING, MEN MAN GÅR IKKE HELT GALT I BYEN MED DENNE HER FRA YAMASA. 35 KR. PR FLASKE I SACHIE.

二

SUSHI 2
ER MAN TIL STÆRKE SAGER, SKAL DER SELVFØLGELIG WASABI I SOYASAUCE. 50 KR. HOS SACHIE.

三

SUSHI 3
RISENE I SUSHIEN BØR Blandes MED ET STÆNK AF DENNE SÆRLIGE SUSHI-EDDIKE FRA MIZKAN TIL 35 KR. FLASKEN.

四

SUSHI 4
INGEN SUSHI UDEN SAKE! SÅDAN BØR DET I HVERT FALD VÆRE HVIS MAN SPØRGER I JAPAN. DEN VISTE KOSTER 179 KR. I SACHIE.

五

SUSHI 5
SPISEPINDE DER KAN BRUGES FLERE GANGE. 12 KR. FOR DE HVIDE OG 16 KR. FOR DE BRUNE. HOS TAEKO.

六

SUSHI 6
SUSHITALLERKEN OG EN LILLE SIDEVOGN TIL SOYA MED JAPANSKE KIRSEBÆRTRÆ-MOTIVER. HHV. 58 OG 28 KR. HOS TAEKO.

七

SUSHI 7
SUSHITALLERKEN OG SKÅL FRA TAEKO TIL HHV. 88 OG 48 KR. 15 SÆT ENGANGS-SPISEPINDENE TIL 18 KR. SAMME STED.

八

SUSHI 8
INGEFÆR RENSER SMAGSLØGENE, SÅ OGSÅ DEN NÆSTE MUNDFULD KOMMER TIL SIN RET. 19 KR. HOS SACHIE

九

SUSHI 9
DER SKAL EN GOD GANG TANG TIL AT RULLE SUSHI I, HELST AF SLAGSEN HATSUZUMI. 30 KR. I SACHIE.

十

SUSHI 10
STEGT BØNNEMASSE BRUGES TIL AT LAVES INDBAGTE SUSHI-STYKKER MED. EN PAKKE MED 12 STYKKER KOSTER 35 KR. I SACHIE.

十一

SUSHI 11
DE ALLERBEDSTE SUSHI-RIS DER KLISTRER PÅ DEN HELT RIGTIGE MÅDE ER DISSE FRA KOSHIHIKARI NIIGATA. 2 KG FOR 195 KR. I SACHIE.

十二

SUSHI 12
EN GODT HJÆLPEMIDDEL FOR BEGYNDERE ER DISSE FORME DER GIVER SUSHI-STYKKERNE DEN HELT RIGTIGE FACON. 25 KR. HOS SACHIE.

十三

SUSHI 13
NÅR SUSHIEN SKAL RULLES, ER DET EN GOD IDÉ MED EN MAKISU-MÅTTE. 18 KR. HOS TAEKO.

十四

SUSHI 14
KANDE TIL SAKE OG KOP TIL AT DRIKKE DEN AF. BEGGE DELE FRA BOUTIQUE TAEKO. KANDEN KOSTER 48 OG KOPPEN 26 KR.

十五

SUSHI 15
TOJIRO LAVER DE HELT RIGTIGE SUSHI-EGNEDE KOKKENIVE. 1.499 KR. HOS H.W. LARSEN, SLAGTERBODERNE 15-21, KBH V

SACHIE, FJOLSTRÆDE 32, KBH K
BOUTIQUE TAEKO, GOTHERSGADE 17, KBH K

VÆLG 6 STEDER I KØBENHAVN
3 der topper
3 der flopper

Af Thure Lindhardt, 31 år

Aktuel i rollen som Hamlet på Gladsaxe Ny Teater.
Senere på året kan han opleves i Sean Penns *Into the Wild*.

TOP

CYKELBROER OG -STIER

Forst broen over bryggen, nu kommer der en over Åboulevarden (herover). De er slanke, elegante, praktiske og giver byen og cyklisterne et nyt og anderledes flow. Det er en ganske anden oplevelse at køre over vandet til bryggen i stilhed en mandag morgen end i Langebros trafikhelvede. Flere af dem kombineret med mere metro, sporvogne og andre alternative transportmuligheder. Måske kan vi på den måde få bugt med den stigende bilisme der gør byen grimmere og helvedes usund at bo i.

HAVESELSKABETS HAVE PÅ FREDERIKSBERG

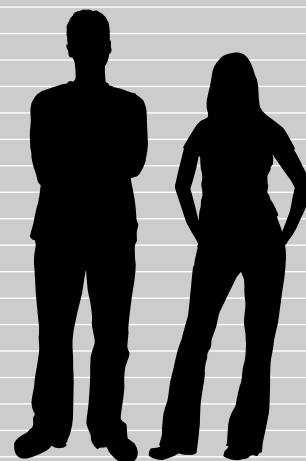
En helt fantastisk, lille oase midt i byen. Den er som en lille hemmelig verden, med påfugle, vandløb, søer, træer og planter, jeg aldrig lærer navnene på. Man kan sidde i timevis ved det lille vandløb under bambussen og glemme alt om busserne, bilerne og cyklisterne på den anden side af hegnet som er en hel verden væk .

BYENS TRÆER

Der bliver heldigvis plantet en del træer i København, og der bør komme mange, mange flere. De er pæne at se på, de laver ilt, og så kan man se årstiderne skifte på dem. Så lad os få træer overalt i byen.

(herover visualisering af nye træer på Gunnar Nu Hansens Plads på Østerbro)

FLOP

KALVEBOD BRYGGE

Yes, den må komme igen. Jeg ved godt at den er en hyppig gæst når der skal udnævnes skændsler i KBH, men det kan ikke siges for tit. Den er så grim – det er en hån mod byens indbyggere. Der er dødt, tomt, og upersonligt. Hvordan kunne det ske? Hvem lod i sin tid Skanska opføre det ene rædselsbyggeri efter det andet, med Fisketorvet som den store grimme prik over i'et. Æv, at sådan noget kan ske. Grim arkitektur burde være strafbart, og man burde jævne hele Kalvebod med jorden.

BELYSNINGEN PÅ OFFENTLIGE PLADSER

De der store hæslige lamper der står på blandt andet Rådhuspladsen og Halmtorvet. De giver et koldt, skingert lys som bestemt ikke gør en januar aften mindre depressiv. Halloooo! Vi bor i forvejen i et koldt, mørkt land som er gråt og trist mange måneder om året, skulle man forsøge sig med varmt lys i stedet for for at skabe en smule kontrast?

EKSTREMISTISK KIRKE I UNGDOMSHUSET

Jamen for fa'en, hva sker der? Hvem er den store torsk der har siddet oppe på Rådhuset og tænkt: Ja, vi sælger lige dette hus for en slik til en ekstremistisk, religiøs bevægelse som åbent bekæmper abort og homoseksualitet (handler kristendom ikke blandt andet om næstekærlighed?). Det må de dér unge mennesker med ringe alle mulige steder da nok kunne forstå?? Nej, det kunne de sjovt nok ikke, og det kan jeg ved Gud heller ikke.

Sex Copenhagén

København er gennem de sidste ti år blevet den skandinaviske hovedstad for seksuelle subkulturer. Udvilingen forsætter, og nu er folk fra Berlin og London også begyndt at komme til byen for at feste.

Af Kasper Foged Rasmussen og Helena Thit Espeland • foto: Ty Stange

Sex i grænselandet

De københavnske sexgrænser blødes mere og mere op. Alt er tilgængeligt – og det meste tilladt. De seksuelle subkulturer bobler frem, og tolerance er blevet mode.

→ Christian Groes-Green og Marianne Grums Tyllesen har været på en tur rundt i byens seksuelle yderområder.

Det pisser ned i Istedgade. Vi skal møde Christian Groes-Green og Marianne Grums Tyllesen foran indgangen til Hovedbanegården i Reventlows Gade.

Christian er kønsforsker ved Københavns Universitet, og Marianne journalist og erklæret biseksuel. Sammen har de udarbejdet antologien 'Sex i Grænselandet' som udkom i november. Bogen tager pulsen på storbyens seksuelle subkulturer, og KBH har sat sig for at finde ud af hvordan de egentlig trives i København.

Idéen med at mødes for enden af Istedgade er ligetil. Istedgade er byens sexcentrum. Det er her det forgår hvis man er til lidt af hvert. I samlet flok slentrer vi i regnen. Forbi sexbutikkerne, pornobiograferne og neonlysene. Slentretempoet bliver snart afløst af hurtige fodtrin. Regnen er ikke så sexet, og på sådan en dag er Istedgade mildest talt en død sexsild. Vi suser ind på en café – en af de pæne som der efterhånden er blevet flest af i gaden.

FLERE STEDER AT GÅ HEN

Ifølge Christian Groes-Green er udfoldelsesmulighederne for de seksuelle subkulturer i København vokset markant de senere år.

“Manifest-festerne er et godt eksempel. Deres årlige sommerfest er den mest populære fetich-fest i Norden. Der kommer 800 mennesker fra Tyskland, England og Skandinavien. De holder også en nytårsfest hvor der

typisk kommer 400 mennesker. I 80erne var der ingen fetich-klubber i København. Det er det samme med SM. I dag er der fire store SM-klubber der er delt op i alle mulige forskellige specialer, alt efter hvad man er til. I 80erne var der SMIL som var sådan nogle store, fede, gamle mennesker der bare stod og smækkede hinanden i røven. Der er også kommet mange swingerklubber. Man kan sige at de seksuelle subkulturer er blevet institutionaliserede. Der er kommet muligheder som man ikke havde før. Man kan gøre hvad man har lyst til. Hvis man tænder på at have sex med nissetøj på, så kan man finde det.”

Man kan gøre hvad man har lyst til. Hvis man tænder på at have sex med nissetøj på, så kan man finde det.

TREND

Hvor de seksuelle subkulturer for ikke så mange år siden holdt lav profil og festede i ly af mørket, er det nu blevet trendy.

“Mange af dem er ikke længere subkulturer, men er blevet alment accepterede. Det der med at tage til fetich fest er blevet mere og mere normalt. Det er med i Politikens nytårsfestguide. Det er blevet en del af det gode selskab. Det er nærmest gået hen og blevet et cool element ved enhver ordentlig firmafest at få eksempelvis folk fra foreningen Dunst til at komme og lægge en lort eller pisse på gulvet.” »

Istedgade

Stadig centrum for mainstream sexkultur i København, men alt det anderledes er spredt rundt i hele byen – også på de "smarte" og "pæne" steder.

fortæller Christian Groes-Green og fortsætter: "Det er sådan et typisk eksempel på storby excess. Hvem er længst fremme og mest med på beatet? En sådan konkurrence er der i enhver storby. Hvor er vi henne nu, og hvor langt kan vi gå? Det er bare blevet mere accepteret – en del af at blive en voksen storby. At det er muligt at overskride de grænser. Så man når helt derud hvor Berlin og New York er."

TOLERANCE

Homoseksualitet er blevet hot i storbyen. København har et efterhånden alment kendt ønske om at tiltrække homoseksuelle da det er den gruppe der traditionelt set er længst fremme på det kulturelle beat.

"Det mest urbane overhovedet er homoer. Men det er naturligvis også en ting man i udpræget grad finder i storbyer. Hvis der er noget man ikke finder på landet, så er det et homoseksuelt miljø. I storbyen handler det om at gøre sig bemærket og være noget. Der er stor risiko for

at man flyder ud i massen, og derfor er det populært at identificere sig med det homoseksuelle – også selvom man ikke er det," siger Christian Groes-Green.

Marianne Grums Tyllesen er enig:

"Det lugter lidt af at man viser at man selv rummer mange aspekter fordi man sgu godt kan rumme det der. Når folk skal til homofest, så skal de give indtryk af at det da ikke er noget. Det er jo bare sjovt! Det er det også, men der ligger også en blæstempling af ens tolerance."

"Ja, i Storbyen vil man gerne vise at man kan rumme det hele. Det er også derfor mange heterobarer hyrer en drag-dj eller sådan noget når de skal promovere sig selv," siger Christian Groes-Green.

Af samme grund har det været populært for heteroer at gå til homofester eller på

homobar, men det er ikke helt problemfrit.

"Det er vigtigt for de seksuelle minoriteter at have et sted hvor de føler at de hører til. Man har ikke så mange steder man kan gå som

homoseksuel hvor man kan være i fred og være det man er. I hverdagen skal man konstant forholde sig til at man er anderledes. Det var også noget af det der tiltrak mig da jeg engang søgte job på Pan. Jeg ville gerne være et sted hvor der var andre biseksuelle end mig fordi jeg altid var den eneste. Behovet for at høre til et sted er den mekanisme der skaber modstand mod at tingene blander sig for meget. Derfor er mange også trætte af at heteroseksuelle fx kommer på homobarerne og mest bare sidder og glor," siger Marianne Grums Tyllesen.

KUNST OG SEX

Et af Københavns stærkeste kort er tendensen til at de seksuelle subkulturer og byens kunstliv overlapper.

"Der er mange kunstnere der allierer sig med de seksuelle subkulturer – billedkunstnere, musikere osv. Det subkulturelle kunstmiljø i København blæser derudaf, og de involverer sig i og samarbejder med forskellige seksuelle subkulturer. Det er blandt andet derfor at København også i fremtiden vil stå meget stærkt i forhold til andre hovedstæder. Frem

U Det mest urbane overhovedet er homoer.

for alt i forhold til Stockholm som i den grad er ned ad bakke i forhold til seksuelle subkulturer. Der er intet at komme efter,” fortæller Christian Groes-Green.

KØBENHAVN TRÆKKER

I Danmark har vi en lang tradition for at være åbne og tolerante i forhold til seksualitet. Det er en af grundene til at København altid har været langt foran eksempelvis Oslo og Stockholm. Det nye er at København er begyndt at nærme sig steder som London og Berlin.

“I København finder man en åbenhed som man ikke har i samme grad i resten af Norden. København er i stand til at suge folk til fra hele Skandinavien. Det er ret vildt. København er klart den by der trækker flest mennesker til fetich-arrangementer, SM-arrangementer, sex-konferencer og den slags. På det homoseksuelle område er København også den førende hovedstad i Norden,” siger Christian Groes-Green.

Marianne Grums Tyllesen fortsætter:

“Det er svært ikke at sammenligne med nogle af de andre naboer. København kan endnu ikke måle sig med Berlin og London, men hvis man ser bort fra de to byer, så er København et af de absolut bedste steder i Europa, og et af de steder hvor der er flest muligheder. Københavnerne har en vilje og lyst til at vise at de kan rumme mangfoldighed.”

Til trods for Berlin og Londons overmagt er København efterhånden så langt fremme på beatet at folk fra de to traditionelle sex-subkulturelle hovedstæder er begyndt at komme til byen.

“Jeg tror at København bevæger sig mere og mere hen i mod at blive en seksuel hovedstad. I Berlin og London ved folk hvad de får. København er stadig ved at finde sin identitet på området, og derfor er du aldrig helt sikker på hvad du får. Af samme grund synes folk fra Berlin og London også at det er fedt at komme til København,” siger Marianne Grums Tyllesen.

Marianne og Christian skal videre ud i byen. Vi bevæger os tilbage gennem en regnfuld Istedgade som stadig virker tom og forladt. Men noget kan også tyde på at Istedgades storhedstid er slut. I disse dage skal man søge mod fine steder som Moltkes Palæ i Dronningens Tværgade eller strandbaren Halvandet hvor der for nylig har været fetich-fester hvis man vil krydre en god aften i byen med frisind i latex og læder. «

Sexy links

» FETICH OG SM KLUBBER I

www.manifest.eu

Nordens største fetich-club hører hjemme i København.

www.sado.dk

SMIL er Danmarks ældste SM-club.

www.detsorteselskab.dk

Det Sorte Selskab er SM selskabet for de mere sofistikerede.

www.excessclub.dk

Excess club er en ny og spændende erotisk club der appellerer til både fetich folket og yngre interesserede i SM og erotisk dominans.

» HOMO-, BI-, QUEER- OG TRANS

www.pan-cph.dk

Populær bar og klub for homo- og biseksuelle.

www.blus.dk

En københavnsk forening af homo- og biseksuelle studerende.

www.klubtease.dk

Ny homoclub med spirer i den københavnske undergrund.

www.dunst.dk

Forening for sociale og kreative bøsser, lesbiske, transvestitter og transseksuelle.

www.transvestit.dk

En forening for transvestitter og andre transpersoner.

» SWINGERKLUBBER

www.swingerscopenhagen.dk

En selvstændig københavnsk swingerklub.

www.loungen.dk

En velbesøgt swingerklub beliggende i Valby. En del af www.scor.dk.

» EKSHIBITIONISTKLUB

www.friekroppe.dk

Nyt spændende netværk for folk der tænder på at vise sig frem for andre. Baseret i København.

» PORNOGRAFI

www.pornografiselskab.dk

Site til forsvar for pornografien og dens udfoldelse.

» SEXSHOPS

www.lust.dk

En velassorteret sexforretning der præsenterer et delikat alternativ til Istedgades sexbutikker.

» PROSTITUERED E OG PROSTITUTION

<http://viplounge.sexpornhost.com>

Et forum hvor københavnske prostituerede og deres kunders udveksler erfaringer fra miljøet og debatterer de politiske udviklinger på området.

» SEX OG SEKSUELLE SUBKULTURER

www.gimel.dk

Et debatforum om sex, prostitution og meget andet.

www.steenschapiro.dk

Steen Schapiro er en af de ældste kommentatorer af livet i det Københavnske SM og fetich miljø. Han har lavet flere film om seksuelle subkulturer i storbyen.

www.morethanvanilla.dk

Hjemmeside med generel information om seksuelle emner og aktiviteter i storbyen.

1703 Christian Gyldenløves ligtog
("uægte" søn af Christian 5.)

1840

1898

1910

OLD SCHOOL KBH

NYHAVN

FRA HANDELSHAVN TIL POSER MED KOLDE

1671

Kong Christian V har anlagt Kongens Nytorv og ønsker adgang til torvet fra havnen. Derfor beslutter han at bygge en kanal og sætter i hundredevis af stakkels soldater til at opgrave hvad der svarer til 1.400 lastvognsfulde jord fra det der i dag er Nyhavn.

1680'erne

Nyhavn udvikler sig hurtigt til en livlig afskibnings- og anløbshavn. Her bor mange købmænd med egne skibe liggende nedenfor deres boliger helt op til begyndelsen af 1800-tallet hvor det begynder at gå lidt mere trægt med handlen.

1700-tallet

Købmændshusene i havnen bliver forhøjet og lavet til lejligheder til byens bedre borgerskab. Andre bliver omdannet til hoteller, og i kældrene skyder skibsfartskontorer og sømandsknejer op. En af dem er Nyhavns ældste værtshus, 'Kahytten', på hjørnet af Store Strandstræde der ser dagens lys i 1775.

1807

Handlen er ikke hvad den har været, og Nyhavn bliver nu i højere grad ankerplads for de mange mindre 'paketskibe' som sejler til og fra blandt andet Jylland og det øvrige Norden. De bringer passagerer med som kan indlogere sig på nogle af de mange nye hoteller der skyder frem i og omkring Nyhavn.

1881

Øllet flyder, og sømandsviserne fylder knejperne, men 'Københavns Forening for Mission blandt Søfolk' forsøger at få sømændene til at bruge fritiden på noget andet end druk. De opfører 'Bethelskibet' – en barakagtig bygning hvor søulkenene kan holde varmetue og få nogle opbyggelige ord med på vejen.

I samarbejde med

BYMUSEET
Vesterbrogade 59
København V

Tekst: Henrik Jensen

1909

Et forslag der ville revolutionere det københavnske bybillede ser dagens lys: I forsøget på at forbinde Nyhavn med Christianshavn foreslås efter amerikansk forbillede en 'luftfærgebro' der skal hænge i ståltøve fra et enormt jernstillads rækkende hele vejen over havneløbet. Idéen forkastes dog.

1943

En reguleringsplan til bevaring af Nyhavns bybillede bliver vedtaget, så de gamle Nyhavnhuse kan blive stående og istandsat til luksuslejligheder og restauranter. Året efter bombesprænger tyskerne 'Teddys Bar' i nr. 51 fordi de nærer mistanke om at der foregår farligere ting end øldrikkeri på værtshusene.

1976

Veteranskibenes indsejling i Nyhavn bliver en folkefest. Skibene giver nu stedet et nostalgisk og festligt præg samtidig med at Nyhavn er ved at blive mondæn. Mange af de gamle huse bliver indrettet til luksuriøse ejerlejligheder eller til tegnestuer, forlag og shippingagenturer.

2007

Nyhavn er stadig et yderst populært tilholdssted – især for turister og folk fra provinsen der ser det som indbegrebet af København at sidde en sommerdag på en af de mange fortovsrestauranter og drikke en fadøl mens man ser folk defilere forbi. En anden variant udføres af de mange der på solskinsdage indtager havnekajen med poser med kolde fra sidegade-købmanden alt imens de gamle træskibe i havnen bliver taget i skue – og mens man beslutter sig for om dagen skal rundes af med en gammeldaws nede fra iskiosken, en af de altid populære havnerundfarer eller bare endnu en runde øl. Sådan bliver det nok også til sommer.

1933

1938

1960

2006

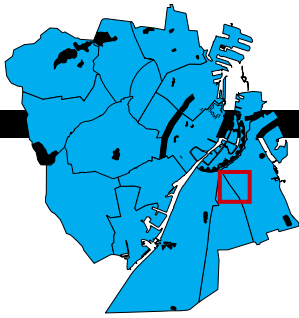
www.bymuseum.dk

Aktuel særudstilling

man, tor-søn: 10-16
ons: 10-21
tir: lukket

Ny særudstilling åbner
9. februar.

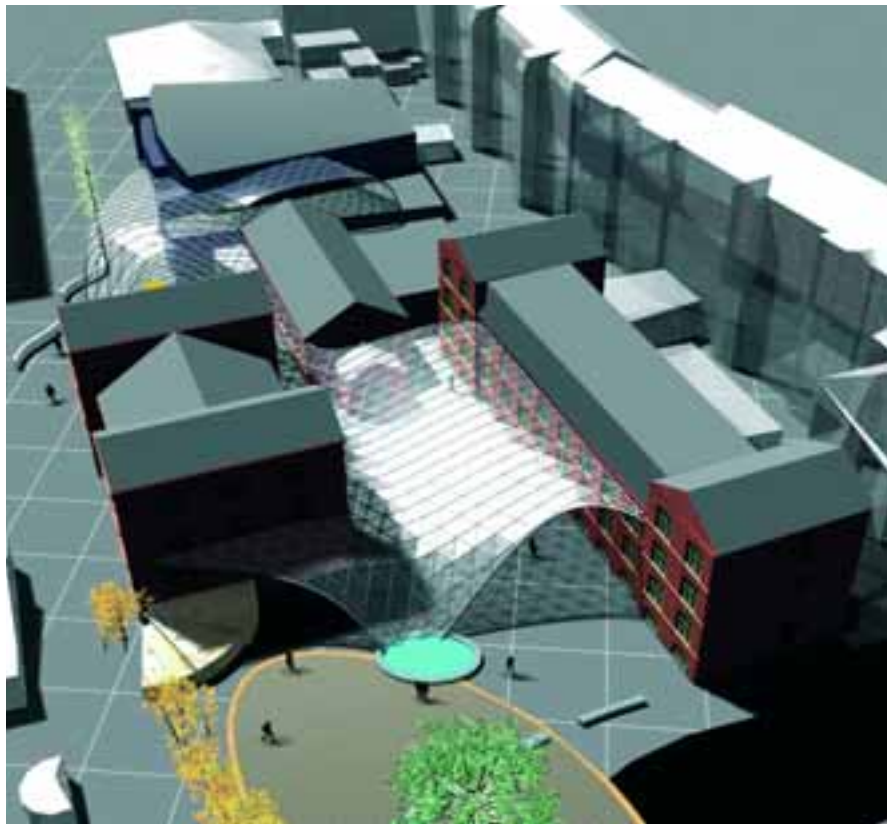
GLASBØLGE PÅ AMAGER

PLADSEN VED AMAGER BIO SKAL BINDES SAMMEN AF IMPONERENDE GLASOVERDÆKNING

Et tag udformet som en bølge af glas bliver det mest markante ved det kommende Musiktorv på Amager. Den såkaldte 'fri wave-form', der uden yderligere sammenligning får en til at tænke på Norman Fosters glasoverdækning på British Museum i London, vil skabe en helt særlig kontakt mellem de eksisterende bygninger – Amager Bio, Huset og Røde Kro Teater i ét overdækket uderum. Projektet står stadig til endelig godkendelse, men kan efter alt at dømmes skydes i gang i løbet af 2007.

Udover overdækningen vil de omkringstående facader blive beklædt med glas og en særlig membran som gør det muligt at vise projektioner, film og lyseffekter på murene.

“Vi arbejder for tiden med at bringe andre former for kunst end musik på banen. Det kunne være digitale kunstformer med udnyttelse af rummets gulv og loft,” fortæller pro-

jektleder Ulrik Lundby Hansen som i disse uger arbejder på flere forskellige idéer.

BÆREDYGTIGHED OG VAND

Musiktorvet skal med andre ord være et kunst- og kultursted og inddrage meget andet end musik og morskabsteater som området er mest kendt for i dag.

Det enorme glastag opsamler regnvand og udnytter solenergien, og det ovale vandbassin på den granitbelagte plads skal fungere som både et friskt indslag og et sted hvor folk kan sidde og slappe af. Vandet i bassinet kommer fra himlen og løber selv ned i bassinet når det regner.

Det er tegnestuen DSA Arkitekter der står bag designet. Her forestiller man sig at hele pladsen skal omdannes til stemningsfuld skøjtebane om vinteren. Foran Café Kino skal der etableres en terrasse som både kan bruges til udservering og musikscene, og det er planen at Musiktorvet skal være et dynamisk grønt åndehul for kvarteret med torvedage og fri-luftskoncerter både dag og aften. «

Under Musiktorvets glastag vil film, projektioner og lyseffekter danse rundt på en særlig membran.

MUSIKTORVFAKTA

- Det var også DSA Arkitekter der stod bag ombygningen af Spillestedet Amager Bio i 1996.
- Det nye projekt kommer til at koste ca. 25 mio. kr.

LYKKEGAARDS

NAVLE

AF MORTEN LYKKEGAARD • ILLUSTRATION: SØREN MOSDAL

”VI SKAL JO VISE HINANDEN HENSYN”

”Kom så! Kom så!!!” Jeg sidder på en bycykel uden sæde på vej ned mod krydset ved Tagensvej og Øster Søgade, bag mig prøver en lille hidsig herre tilsyneladende at komme forbi mig på venstre side.

”Ind til højre! Ind til højre!!” snerrer han, men da jeg selv skal dreje til venstre og desuden er klemt mellem en horde af andre morgencyklister, er det lidt svært. Før han når forbi, skifter lyset til rødt, og det næste minuts tid er vi tvunget til at stå og glo på hinanden.

”Jeg skulle egentlig også til venstre,” prøver jeg tøvende at forklare, men han hvisler blot med rolig, afdæmpet stemme:

”Vi skal jo vise hinanden hensyn.”

I hans øjne er jeg tydeligvis idioten. Så bliver lyset grønt og han forsvinder ned ad Sølvgade. Hvad skete der?

Episoden fik mig til at tænke på hvor stor en kunst det egentlig er at vise hinanden hensyn i tætpakkede områder – og på de mere eller mindre pudsige måder folk vælger at ’vise hinanden hensyn’ på.

Hvor ofte møder man ikke folk som denne cyklist der føler sig foranlediget til at komme med krakilske tilråb og formaninger fordi man ud fra et højere ordensprincip er et par millimeter galt afmarcheret? Strejfer du pedalen et brøkdelt af et sekund før lyset skifter til grønt, eller hopper du ikke af cyklen i samme sekund du nærmer dig et for-tov, er de der straks: ”Der er rødt!!”, og ”Hallo, du må ikke cykle her!!”

De er hverdagens anonyme politibetjente der sørger for at opret-holde god, sund orden 24 timer i døgnet. De råber sjældent ”idiot” eller ”narrøv” eller andre ukvemsord. Næh, følelsesudtryk er de skam langt hævet over. Det er jo ikke *dig* de har noget imod – det er dit lovbrud. Griber de ikke straks ind over for din fadæse, bryder det rene anarki jo snart løs. Måske er det bare mig, men i deres utrættelige iver efter at forkynde lovens bogstav kan disse typer godt forekomme mig en anelse selvretfærdige.

Men hellere disse lovlydige væsner end den regulære *hensyns-dræber* der dagligt demonstrerer en imponerende evne til at vade gennem livet uden at registrere noget som helst andet end sig selv. Alt hensyns-dræberne har i hænderne ender på fortovet. Øldåser, sammenkrøllede smøgpakker, pizzabakker, etc. De pisser og skider op ad din dør – og de kunne ikke være mere ligeglade.

Heldigvis mistænker jeg at der er ved at blive indført visse rehabiliteringsprogrammer som i det skjulte arbejder på at komme hensyns-dræbernes asociale adfærd til livs. Min mistanke blev vakt da jeg den anden dag så et mindre bjerg af poser spækket til randen med tomme flasker for foden af den lokale flaskeautomat.

Umiddelbart var det lidt af et filosofisk mysterium. Flaskeauto-maten er stort set aldrig fyldt. Og jeg mener, enten burde man jo være skide ligeglad og bare smide sine flasker på nærmeste fortov, eller også skulle man tro vedkommende lige akkurat havde kræfter nok til at følge sin ædle handling til dørs – og få proppet flaskerne i. Er det en hensyns-dræber under rehabilitering der har været på spil? Én der har indset sine slette gerninger og har besluttet at gøre *noget* ved det. Fuldt af lutter gode intentioner har han møjsommeligt slæbt alle sine fyldte poser herved og *så* – i sidste sekund – er et eller andet slået klik inden i ham. Blev han ramt af et mindre tilbagefald mens han stirrede på de flaskeformede huller, og tænkte ”Op i røven med det!” – smed poserne på jorden og gik videre? Hvordan forklarer man det ellers? I det mindste er det godt at vide at han arbejder på det.

Er du klar til nye udfordringer?

Vi søger revisor

Gutfelt og Partnere A/S tilbyder et spændende job som revisor i en af de største revisionsvirksomheder på Amager.

Vi tilbyder: Den rigtige kandidat tilbydes en stilling med ansvar og indflydelse i en sund og moderne virksomhed. Løn og ansættelsesforhold forhandles individuelt på et attraktivt niveau.

Din profil: Du er registreret revisor eller cand.merc.aud. Måske har du en baggrund som HD(R), eller har blot arbejdet som revisor uden egentlig at have papir på det.

Stillingen: Du vil få ansvar for en række klienter, der spænder fra små erhvervsdrivende til store koncerner. Du vil desuden indgå i den daglige ledelse, og hvis du ønsker at få lederansvar for en af vores afdelinger er der også mulighed for det.

Ansøgning: Send os en kortfattet ansøgning og CV:

Gutfelt & Partnere A/S E-mail: lg@gutfelt-partnere.dk
Tømmerupvej 75,
2770 Kastrup Du er også velkommen til
Att.: Registreret revisor at ringe og høre nærmere,
Lennart Gutfelt tlf.: 3252 2353.

GUTFELT & PARTNERE A/S

REVISIONSFIRMA

www.gutfelt-partnere.dk

PRAKTIKANT

Vores gode praktikant Henrik skal den 1. februar 2007 i gang med sit speciale. Fra samme dato søger vi derfor en ny praktikant der har lyst til at prøve kræfter med de mange forskellige aspekter af magasin-produktion.

Praktikken kan på mange uddannelser træde i stedet for et semester på skolebænken - tjek med dit uddannelsessted.

Praktikken er ulønnet og løber normalt over 4-5 måneder.

Kontakt Jeppe Villadsen på jeppe@kbhmagasin.dk

» **KBH**

Få KBH ind af døren.
Så er du sikker på at blive
opdateret om hvad der
sker med - og i -
København

12 blade: kr. 400,-
KBH udkommer 11 gange årligt

» **KBH**

TEGN ABONNEMENT PÅ WWW.KBHMAGASIN.DK
ELLER RING 38 16 80 39 (kl. 9 -13)

KALENDER JANUAR

FOTO PÅ JAPANSK

Trods stor succes verden over er det første gang at den unge japanske fotograf Rinko Kawauchi er i Skandinavien. Der er en underliggende stemning af noget uforklarligt i hendes foruroligende smukke billeder hvor det umiddelbart ordinære antager en til tider universel betydning i kraft af hendes skarpe sensibilitet.

Til 21. januar 2007
Fotografisk Center

BLACK ANGELS

Haute Couture for dødsengle. Den prisbelønnede beklædningsdesigner Anne Damgaard præsenterer sine nyeste værker i Øksnehallen. De er inspireret af George Crumbs strygekvartet "Black Angels". Musikken messer i en rum-installation hvor beklædning, lyd, lys og videoprojektioner forener sig.

til 28. januar
Øksnehallen

JARVIS

Cunts Are Still Running The World. Jarvis Cocker leverer sange fra sit nye, melankolske album, Jarvis. Han er tidligere frontfigur i Pulp, og hans hjerte hører hjemme hos Englands outsiders, *commoners* og utilpassede sjæle, og det skinner igennem musikken.

28. januar
Store Vega

BUNBURY

Søren Sætter-Lassen og Ole Lemmeke spiller hovedrollerne i Oscar Wildes komedie om to kvinder som kun kan elske mænd der hedder Ernest, og to forelskede mænd som desværre hedder noget helt andet. Lars Kaalund iscenesætter forestillingen, og arkitekt Bjarke Ingels debuterer som scenograf.

Til 24. april
Det Kongelige Teater

MANDEN BAG NAVNET

Teatret i Allerød har heddet Mungo Park siden 1992. Det er de færreste der ved at det er opkaldt efter en skotsk opdagelsesrejsende. Genopsætningen af forestillingen "Mungo Park" er fortællingen om hans historie, men også en episk fortælling om europæisk idealisme og mødet med det ukendte.

Til 27. januar
Mungo Park, Allerød

SVENSK DØDS-HAMMER

Det er mere end halvandet år siden at svenske Hammerfall sidst jonglerede med økserne i Danmark. I 2005 åbnede de *Giants of Rock* på Gentofte Stadion. Samme år indtog bandet Brasilien, Mexico, Chile, Canada og USA. Nu er de tilbage i København i anledningen af det seneste album *Threshold*.

18. januar
Store Vega

INSIDE / OUTSIDE

Udstillingen præsenterer inde- og udemøbler af industriel designer Jakob Berg. Møblerne produceres verden over fra Danmark til Vietnam og Bolivia som led i et Danida-projekt med bæredygtigt møbeldesign. Rummet omkring møblerne iscenesættes af tekstildesigner Dorte Østergaard Jakobsen med lysende søjler af print, mønstre og farver.

12. januar - 18. marts
Dansk Design Center

FORBRUGERMENNESKET

De fleste genkender personerne i udstillingen 'Skulpturer af den amerikanske drøm'. Den amerikanske billedhugger Duane Hansons figurer ligner til forveksling rigtige, levende mennesker. Med lige dele ømhed, humor og kritisk brod skildrer de efterkrigstidens forbrugskultur.

27. januar - 3. juni
Arken, Ishøj

Drømmer du om et liv omgivet af vand og lys?

Besøg vores flotte, møblerede prøvelejlighed i kanalbyen Lindholm på Sluseholmen. Nordicom har i alt 26 lækre lejligheder til salg. Se mere på www.lindholm-boliger.dk

Åbent hus hver søndag kl. 12-14

Ernie Wilkins Vej 25, 4. Sal tv., 2450 København SV

Nordicoms primære fokus er ejendomsudvikling, -investering og projektfinsiering.